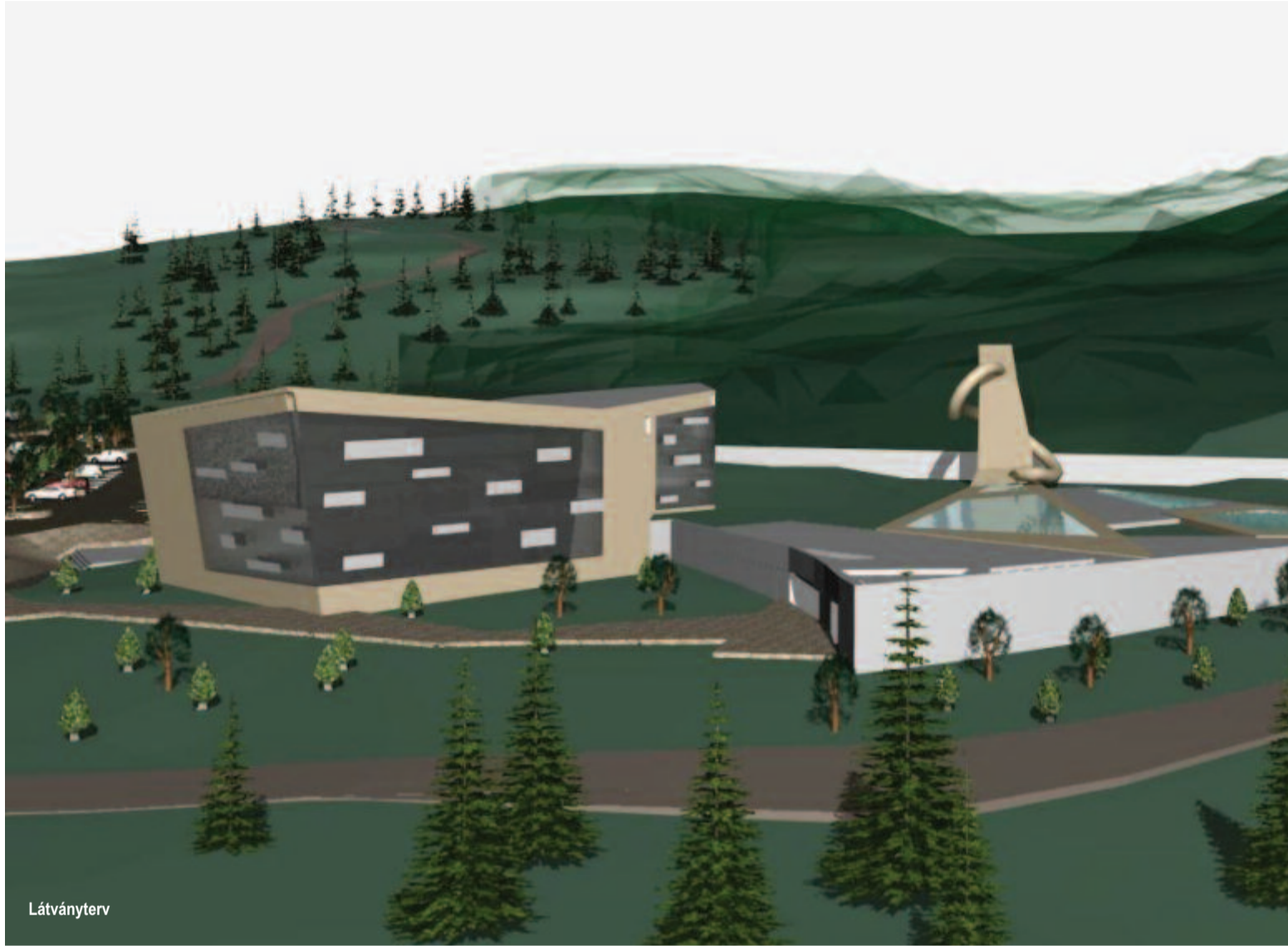

Szovátán igény van egy fiatalosabb fürdési lehetőségre

Aquapark és sípálya

Látványterv

2008-ban készült terv egy aquaparkra, amelynek a szerepe az lett volna, hogy tehermentesítse a Medve-tavat. Mivel a tó túlszűfolt, és valójában nincs más alternatíva, és a fiataloknak igényük lenne egy fiatalosabb fürdési lehetőségre, ezért készült ez a tanulmányterv.

Mózes Edith

A Medve-tó mögötti dombnak a túloldalán, a rakottás részen – Szakadát, Jánosmező – lassan összefüggő negyedek épültek, és ennek a dombnak a gerincére képzelték el az aquaparkot.

Ugyanebben az időszakban készült tanulmány egy sípályáról is a Mezőhavas tetejére, mert Szovátán ugyan van egy sípálya, ami közel egy km hosszú, de mivel a tengerszint feletti

magassága jóval alacsonyabb, mint a tervben szereplő, amelynek a csúcsa ugyanakkora, mint a Madarasi Hargita csúcsa, készítettek volna egy komplexebb sípályát, amelyet hosszabb ideig lehetett volna használni.

A tanulmányok elkészültekor megpróbálták kivitelezni, de elakadt valahol, és finanszírozás hiányában leállt.

(Folytatás a 6. oldalon)

Barcelonai gázolás

A spanyolországi merényletek elkövetéséért felelős terrorsejt számos polgárpártoló merényletet készített elő, 120 butángázpalackot a rendőrség megtalált egy alcanari házban – jelentette be Josep Lluís Trapero katalán rendőrfőnök vasárnap.

3.

A rendszer működhet, a katolikus iskola nem

Kérést nyújtott be tegnap délben a megyei tanfelügyelőséghez Székely Szilárd, a marosvásárhelyi Római Katolikus Teológiai Liceum megbízott igazgatója, akit szülőik egy csoportja is elkísért.

4.

Szépségversennyel és tűzijátékkal zártak

A községi napokat Ákosfalván mindig a Szent István ünnepéhez legközelebbi hétfőig tartják, hisz a falu búcsújából nőtte ki magát a rendezvénysorozat. Osváth Csaba polgármester szerint ez alkalmat nyújt arra, hogy néhány napra az emberek elfeledjék a gondokat, feladatokat, egymásra figyeljenek és lazítsanak.

5.

Romlott Károly herceg megítélése

Diana walesi hercegnő halála 20. évfordulója közeledtével jelentősen romlott egykori férje, Károly herceg megítélése a britek körében egy hétfőn ismertett felmérés eredményei szerint.

9.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális foto-refraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plastik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 60. sz. Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Lassan közhellyé válik

Mózes Edith

Az idei év politikai szállóigeje lett, hogy Kelemen Hunor mondjon le. Nap mint nap ezt sajkózzák rögeszmésen egyes kereskedelmi tévék, így próbálva nagyobb nézettséget elérni, illetve egyes politikusok – pártállástól függetlenül –, akik politikai tőkét remélnék a mellődöngető hazafiságtól. Annyira, hogy már akár szállóigének is nevezhetnénk. Csakhogy a túl sok idézéstől lassan közhellyé válik.

A szállóige meghatározása a Wikipédia szerint valamely irodalmi, tudományos vagy népszerű mű közismert, gyakran idézett rövid részlete, amely valamilyen bölcsességet vagy fontos gondolatot, vagy valamilyen gyakori élethelyzettel való analógiát fejez ki. A közmondáshoz és az aforizmához is hasonlít, de az elsőtől eltérően ismert a szerzője, vagy legalábbis a forrása; az aforizma pedig ismert szerzőtől származó bölcsesség, amelynek azonban a szállóigétől eltérően nem kritériuma, hogy közismert, sokat idézett legyen. Az aforizmából szállóige lehet, ha elterjed, közkeletűvé válik. Am ha a túl sok idézéstől elhasználódik, előfordulhat, hogy közhely lesz belőle.

Jelenleg itt tartunk tehát: az RMDSZ elnökének lemondását naponta többször és sokan követelik a jövő évi centenáriumnak kapcsán tett kijelentése miatt. A leggyakoribb a „mondjon le”, de vannak, akik követelik, hogy vonják vissza a politikusnak adott Románia Csillaga állami kitüntetést, sőt, többen az állampolgárságát is megvonnák, mi több, a „ha nem ismered el a román nemzeti ünnepet, nem élhetsz ebben az országban” jelszóval az országból is kiutasítanák.

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS

22., kedd
A Nap kel
6 óra 28 perckor,
lenyugszik
20 óra 20 perckor.
Az év 234. napja,
hátravan 131 nap.

IDŐJÁRÁS
Felhőátvonulások

Hőmérséklet:
max. 23°C
min. 10°C

Isten éltesse!

Ma **MENYHÉRT, MIRJAM**, holnap **BENCE** napja.
BENCE: a latin Vincentius rövidülése, ma már a Benedek és a Benjámint becézése is. Jelenléte: győztes.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2017. augusztus 21.

1 EUR	4,5881
1 USD	3,9079
100 HUF	1,5112
1 g ARANY	161,8142

Megyei hírek

Vásárhelyi Forgotag – megnyitó

A Vásárhelyi Forgotag nyitógálájára augusztus 23-án, szerdán 18 órai kezdettel kerül sor a Kultúrpalotában. Az ünnepi alkalom keretében a 25 éve elhunyt Székely János Marosvásárhelyen alkotó költőre, prózaíróra, műfordítóra emlékeznek. Krokodilok és elefántok című versét Ritziu Ilka Krisztina adja elő. A gálaest Zsedényi Adrienn (Zséda) és a kvartett koncertjével zárul.

Kiállítás a várban

A Maros Mezőségi Művésztelep tábora anyagából nyílik képzőművészeti kiállítás augusztus 23-án, szerdán 17 órakor a marosvásárhelyi vár Vargák bástyájában. A kiállítást méltatja Nagy Miklós Kund művészeti író és Czirik Lajos, a művésztelep elnöke. A rendezvény a Marosvásárhelyi Forgotag kulturális programjainak része, és ugyancsak a Forgotag keretében működik jelenleg a mezőbergenyei és a mezőmadarasi alkotótábor is. A kiállítást a Communitas Alapítvány és a Bethlen Gábor Alap is támogatja.

Égjen a láng!

Augusztus 24-én, csütörtökön 18 órai kezdettel a Kultúrpalota nagytermében a Vásárhelyi Forgotag keretében a megújulás, illetve a reformáció 500. évfordulója jegyében dicsérik az Urat. A rendezvény mottója: Megújulva. A szervezők kis meglepetéssel is készülnek, bővebb tájékoztatás az esemény Facebook-oldalán.

Hagyományörzés a Borudvarban

Augusztus 26-án, szombaton délelőtt 10 órától a nyári időszak hagyományos hétköznapi teendőinek és ünnepeinek megismerésére, játékra, éneklésre, illetve az évszakhoz kapcsolódó kézműves-tevékenységekre várják az iskolásokat családjukkal együtt a Borudvarba (Marosvásárhely, Forradalom utca 8. szám). A részt vevő gyermekek és felnőttek a szalmafonás, nemezés, fafaragás, gyékénykötés, gyapjúfeldolgozás alapjait sajátíthatják el, és fűszer-, illetve gyógynövényekkel is megismerkednek. Szervezők: Világoló Egyesület, Studium-Prospero Alapítvány, Vásárhelyi Forgotag. Szakmai partnerek: Hagyományok Háza, marosvásárhelyi Néprajzi és Népművészeti Múzeum.

Vakációs bibliahét

Ezen a héten, hétfőtől péntekig délelőttként 10-től 13 óráig vakációs bibliahetet tartanak a marosvásárhelyi Cse-realji Református Egyházközségben (Zsió Vértanúk utca 18. szám). Az alkalmakra azokat a gyermekeket várják, akik barátkozni szeretnének, kalandos történeteket hallgatnának, zenekarral énekelnének, játszanának, kézimunkázni és Jézust teljes szívvel dicsérik.

Kirándulás Csernatonba

Az Erdélyi Magyar Baloldal szeptember 2-án kirándulást szervez Csernatonba. Feliratkozni Marosvásárhelyen, a Dózsa György utca 9. szám alatti, első emeleti székelyen lehet. Bővebb tájékoztatás hétfőtől csütörtökig 9–11 óra között a 0744-928-299-es telefonszámon kérhető. Utolsó jelentkezési nap: augusztus 28.

Tarlótüzek

Vasárnap a megye több településén is tarlótűz keletkezett. A Maros Megyei Vészhelyzeti Felügyelőség honlapján közzétett adatok szerint Dicsőszentmártonba háromszor is riasztották a tűzoltókat, de Tancson, Nyáradszentlászlón, Petelén és Dédán is kigyúlt az aljnövényzet.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Keddi Forgotag-ajánló

Ma már nemcsak esténként, hanem napközben is megnyílik a **Teleki Téka a forgotagozók számára, de kiállítás-megnyitó, felolvasószínház, nagyszabású operett és Téka-udvari koncert is tarkítja a Forgotag-programot.**

A hétfő esti koncert után már nappal is Téka-Forgotaggal várják az érdeklődőket a *Teleki Tékában*, 10 órától magyar nyelvű vezetett sétán vehetünk részt, miközben megismerkedhetünk az épület történetével, régi és mai funkcióival, bepillantást nyerhetünk egykori lakóinak életébe. Ugyanakkor tárlatvezetésre és múzeumpedagógiai programra is várják az érdeklődőket, amely 11 órától magyar, 13 órától román nyelven zajlik.

A Vásárhelyi Forgotag keretében idén első alkalommal olyan képzőművészeti kiállítást tekinthet meg a közönség, amely kortárs művészek munkáit helyezi reflektorfénybe. A Maros Megyei Múzeum által szervezett *Keresztvezető* című tárlat a Marosvásárhelyi interkulturális közegében fellelhető stílusbeli és kulturális érintkezési pontokat helyezi előtérbe, 18 órától nyitják meg a Kultúrpalota földszinti kiállítótermében. Az emeleti galériában 19 órakor *Gergely Erika festészeti kiállítása* lesz megtekinthető, 20 órakor pedig *Molnár Krisztina Szinesztézia* című képzőművészeti kiállítása a K'arte Egyesület székelyén.

A Kultúrpalotában nagyszabású operettre várják a nagyérdeműt, az Operett Group Projekt a Kolozsvári Magyar Operát képviselő művészekből alakult. Különböző felállításokban hosszú évek óta látja el az ország különböző kulturális és közösségi eseményeit opera-, operett-, szonon- és musical-összeállításokkal. Műsoraiknak a magas zenei színvonal mellett szerves része az igényes kialakított koreográfia és kosztüm-látványvilág. Hivatásuk és egyben küldetésük az opera- és operettirodalom gyöngyszemeit, valamint a század eleji magyar szononvilágot a legmagasabb szakmai szinten eljuttatni és megismertetni olyan településeken is, ahova az operaház teljes társulata nem juthatna el. Stílusuk, megőrizve a zenei sajátos stílusjegyeket, ötvözi a műfajok által megengedett improvizatorikus jelleget a szakma iránti alázattal és szeretettel. Részletek hangzanak fel Ábrahám Pál, Lehár Ferenc, Kálmán Imre, Huszka Jenő, Szirmai Albert világhírű operettjeiből. Az operettelőadásra jegyet a Kultúrpalotában lehet vásárolni, de online is lehet foglalni a <http://forgotag.ro/events/operetteloadas-operett-group-projekt/> oldalon.

19 órától a Látó szépirodalmi folyóirat Havi dráma sorozatának keretében a *Szingliségünk története* című felolvasószínházi előadásra kerül sor a G Caféban. A Nagy Sári által írt és rendezett előadásban fiatal, keresgélő lányokat

látunk magunk előtt, akiknek élete egy fiú felbukkanásakor merőben megváltozik, s a viszonyok hamar ártrendezőnek. A szereplők ismeretlenül ismerősek, mintha már máskor, talán máshol is felbukkantak volna, más estéken...

Az estet újra egy Téka-udvari koncert zárja, ezúttal Cári Tibor és Sánziana Tartától hallhatjuk *A színház zenéje* című koncertet. A romániai színházi előadások nagy része következetesen lekicsinyli és figyelmen kívül hagyja az eredeti zene szerepét az összművészeti alkotásban. A kényelmes, egyszerű megoldásokat választja. A színházi zene mai helyzete abból is látható, hogy a zenei évadok mellőzik ezt a zenei műfajt, és nem képezi részét a programjaiknak. A kivételek ritkák és figyelemre méltóak. Egy ilyen kivétel a színház zenéje projekt. A program tulajdonképpen egy kulturális üzenet, melynek célja, hogy kifejező művészi eszközökkel győzze meg a hallgatóit a színházi zene értékéről és fontosságáról. A koncerten olyan színházi előadásokból hallhatók zenei részletek, amelyekhez Cári Tibor írta a zenét. Többnyelvűsége mellett (román, magyar, angol, francia, német, szerb) sokféle zenei stílust is képvisel. Ének: Sánziana Tarța, zongora: Cári Tibor, tangóharmonika: Ilko Gradev, hegedű: Carmen Paulescu, cselló: Szabó J. Attila, nagybőgő: Adrian Munteanu.

Kapható a kibédi hagyma

Szent Anna napjaitól faluhelyen szokás kiszedni az ágyásokból a hagymát, amelyet aztán néhány napig száraz, szelős, árnyékos helyen kell szárítani, majd megtisztítani. Mindezeket már túl vannak a kibédi gazdák-gazdasszonyok, hiszen a kapukban ismét ott sorakoznak az állványok, megrakva az ismert kibédi lilahagyma-koszorúkkal. Nagyságától függően a koszorú ára 10 és 20 lej között mozog, a fel nem font hagymának kilogrammját 5 lejért mérik. Persze, nemcsak ez kapható a gazdáknál, néhányan sárga hagymát is kínálnak, a legtöbben pedig idényjellegű kiskerti zöldséget is, paradicsomot, paprikát, fokhagymát, de néhány helyen díszit, mézet, paradicsomlevet vagy házi préselésű gyümölcszörpöket is. Az árut a falut átszelő 13A jelzésű országút mentén kínálják az átutazóknak, legtöbben a Sóvidékre, Székelyföldre igyekvő vagy épp onnan visszatérő magyarországi turistákat remélik elcsábítani, hogy azok néhány percre megálljanak egy-egy porta előtt, s némi nézelődés és alku után leakasszanak egy-két hagymakoszorút a szegről.

Három évvel ezelőtt a rendőrség bírságot kezdte a kapujuk előtt áruoló kibédieket, mert szerintük engedély nélkül tilos közterületen árulni, továbbá az országúton megálló autók veszélyeztetik a forgalmat. *Dósa Sándor* polgármestertől megtudtuk: idén nem volt bírságot, legalábbis a községvezetésnek nincs tudomása róla az utóbbi időben. Úgy tűnik, a hatóságok belátták, hogy, bár tényleg forgalmas az országút, de nem történt baleset amiatt, hogy az átutazók autóikkal megálltak vásárolni az út szélén. (*gligor*)

Az átutazó vásárlókra számítanak a kibédi termelők

Fotó: Gligor Róbert László

Rendőrségi hírek

Több száz közlekedésszabály-sértés

Múlt héten az Országos Közlekedérendészeti Igazgatóság irányításával a közúti balesetek megelőzése érdekében végeztek ellenőrzéseket a Maros megyei rendőrök. Szabálysértés miatt 838 pénzbüntetést rótt ki a hatóság, a legtöbbet – 231-et – a megengedett sebesség átlépése miatt. 118 esetben a biztonsági öv használatát mellőzték, 11 esetben vezetés közben telefonáltak a sofőrök, négy járművezető pedig ittas volt. 15 sofőr nem adott elsőbbséget az átjárónál a gyalogosoknak, 16-an szabálytalanul előztek. A közlekedési szabályokat 93 gyalogos, 19 biciklis és négy

szekérral közlekedő személy is megsértette. A rendőrök 31 forgalmi engedélyt vontak vissza, 71 hajtási jogosítványt pedig visszatarítottak.

A szomszédját késelte meg

A Maros Megyei Törvényszék melletti ügyészség augusztus 18-i rendelete értelmében 30 napos előzetes letartóztatásba került a marosludasi férfi, aki augusztus 12-én a tömbháza előtt összetűzésbe keveredett az egyik lakóval, és azt egy konyhakéssel többször hasba szúrta. Az áldozat védekezésként egy bottal a bántalmazó lábát ütötte. Mindkettőjüket a Maros Megyei Sürgősségi Kórházba szállították. Az eset körülményeit vizsgálják.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhart Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirocska, Vajda György. **KORREKTŰRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Iszai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

6423578000052
ISSN 1220-3475 (print)
ISSN 1584-3238 (online)

Barcelonai gázolás

Számos pokolgépes merényletre készültek a terroristák

A spanyolországi merényletek elkövetéséért felelős terrorsejt számos pokolgépes merényletet készített elő, 120 butángázpalackot a rendőrség megtalált egy alcanari házban – jelentette be Josep Lluís Traperó katalán rendőrfőnök vasárnap.

„Kezdünk tisztán látni, ezen a helyen (a Barcelonától 200 kilométerre délnyugatra fekvő településen) készítették elő a robbanószervezeteket, hogy több merényletet hajtsanak végre Barcelonában” – hangoztatta.

A szerda éjjel felrobbant alcanari házban talált maradványokból két embert azonosítottak. A katalán rendőrfőnök már a csütörtöki barcelonai merénylet után arról beszélt, hogy a ház bérlői robbanószközök készítésével kísérleteztek.

Traperó szerint a nyomozók úgy vélik, hogy a barcelonai Las Ramblas sétálóutcán végighajtott kisteherautóban csak egyetlen ember volt. A tettes elmenekült a helyszínről, és kiléte mindmáig nem ismert. A rendőrfőnök nem zárta ki, hogy átszökhetett Franciaországba. „Nincs erről információnk, de nem zárhatjuk ki” – hangoztatta Traperó, hozzátéve, hogy megerősítették a határellenőrzést rögtön a barcelonai és a cambrils merényletek után.

Csütörtök délután Barcelona központjában feltehetően egy dzsihadista kisteherautójával gyalogosok közé hajtott, és hatszáz méteren keresztül gázolt el járókelőket. A merényletben 13-an haltak meg, és több mint 120-an megszesültek, köztük nagyon sok külföldi. A gázoló kereket oldott. Nyolc órával a barcelonai merénylet után, péntekre virradóra Cambrils katalán tengerparti üdülőhelyen is gázolós merényletet követtek el, hat civilt és egy rendőrt megszesesítettek, később egyikük meghalt. A merénylet után a rendőrség Cambrils városában lelőtt öt terroristát, és egyikükről, bizonyos Moussa Oukabiről eddig azt feltételezték, hogy ő a barcelonai merénylet értelmi szerzője és elkövetője.

Traperó szerint a merényleteket elkövető terrorsejt 12 tagja közül egyetlen ember, köztük a (ripolli) imán sem hozható összefüggésbe korábbi terrorcselekményekkel. „Nincs konkrét bizonyítékunk arra, hogy az északnyugati Ripollban élő fiatal emberek egy csoportja miként radikalizálódott” – tette hozzá.

A spanyol sajtó viszont megírta, hogy Esz-Szatti imánnak jelentős szerepe volt a Ripollból származó marokkói fiatalok gyors radikalizálásában. A kedd óra eltűnt férfi lakhelyét szombaton újólag átkutatta a rendőrség. Esz-Szatti júniusban hirtelen elhagyta a ripolli mecsetet, és azóta nem látták.

Egy másik, a sajtó által idézett, névtelenül nyilatkozó rendőrségi illetékes elmondta, hogy három bérelt kisteherautót

hoztak kapcsolatba a terrorsejt fő alakjával. Valamennyit a 22 éves Junesz Abujakub bérelte hitelkártyával, és őt tartják a 13 halálos áldozatot szedő barcelonai gázolás feltételezett elkövetőjének. Abujakub szökésben van, folyik a hajtóvadászat utána. A rendőrök Ripoll és Manlleu térségére összpontosítanak hajtóvadászatukban, úttorlaszokat emeltek a térségben. A nyomozók feltételezik, hogy a gépkocsikat robbanóanyagokkal akarták megtölteni, hogy nagyszabású támadást kövessenek el. A terv akkor változott meg, amikor az alcanari ház, ahol előkészítették a támadást, szerdán felrobbant.

Az El Mundo spanyol napilap megírta vasárnap, hogy a cambrilsi terrortámadás négy elkövetőjét egy katalán rendőr lötte le, és súlyos emocionális sokkot szenvedett emiatt. A cambrilsi hősnak elnevezett rendőrtiszt az ilyen fajta traumák kezelésére szakosodott rendőrségi pszichológusoktól kap segítséget. A katalán rendőrség tisztje azután cselekedett, hogy Cambrilsban a terroristák áthajtottak egy rendőrségi ellenőrző ponton és megpróbálták áthajtani egy másodikon is, miközben minden útjukba kerülő embert megpróbáltak elűzni, majd amikor gépkocsijuk balesetet szenvedett, halálra késeltek egy nőt. A helyzet súlyosságát felismerve a rendőr, akit „fegyverhasználatban rendkívüli képességekkel és gyors döntéshozó képességgel” jellemeztek, lelőtt négy terroristát, így megakadályozta, hogy újabb halálos áldozatokat szedjenek. Az El Mundo riportja szerint a rendőr maga jelentkezett további szolgálata azután, hogy a rendőrség elrendelte a biztonsági intézkedések fokozását a barcelonai merénylet után.

Fény derült vasárnap arra, hogy meghalt a barcelonai gázolós merényletben az a hétéves brit-ausztrál kislány, akit keresett a családja, és akit eltűntnek hittek az ausztrál, a brit és a Fülöp-szigeteki hatóságok. A spanyol hatóságok közölték, hogy azonosították három másik áldozattal együtt a hétéves Julian Cadman holttestét, vagyis ő a csütörtök délutáni gázolós merénylet halálos áldozatainak egyike.

A barcelonai merénylet 13 áldozata között a hétéves brit-ausztrál kislány kivül volt négy spanyol, két olasz, két portugál, illetve egy-egy belga, amerikai, kanadai és argentin állampolgár. A spanyol áldozatok között volt egy hároméves kislány is.

A barcelonai Sagrada Familia templomban vasárnap délután gyászmisét tartottak az áldozatok emlékére VI. Fülöp király, hitvese, Letícia, Mariano Rajoy spanyol kormányfő, Marcelo Rebelo de Sousa portugál elnök és számos magas rangú spanyol és katalán politikus részvételével. A béke tiszteletét hirdető misét Juan José Omell barcelonai érsek mutatta be. (MTI)

Ország – világ

Áruba bocsátják az egykori brassói Poiana gyárat

A korábban Kraft Foodként ismert Mondelez Románia vállalat, az ország egyik vezető vállalata az édesésgipiacon, kétmillió eurós kikiáltási áron (héta nélkül) értékesítene az egykori brassói Poiana csokoládégyárat. A Mondelez részvényeseinek közgyűlése augusztus elején döntött a csokoládégyár eladásáról, amiért legalább kétmillió eurót kérne – derül ki a Hivatalos Közlönyben közzétett hirdetésből. A több épületből és egy 13.000 négyzetméteres telekből álló gyár 2009 óta nem működik. A Mondelez mintegy három évvel ezelőtt adta el a Lidlnek az egykori brassói Cibo cukorkagyárat, akkor a 9866 négyzetméteres telekért 2,170 millió eurót kért, ami megközelítőleg 220 euró négyzetméterenként. A vállalat a 90-es évek elején jött be Romániába, és az említett két gyárat működtette. Előbb a cukorkagyárat záratta be, amelynek a helyén a Lidl üzletet nyitott, a telek fennmaradó részét pedig eladta egy fejlesztőnek, aki hotelt épít majd rajta. (Mediafax)

Közel 25.000 közlekedési bírság

Közel 25.000 közlekedési bírságot szabtak ki ország-szerte a rendőrök, és bevonták több mint 2.000 sofőr hajtási jogosítványát – tájékoztat az Országos Rendőr-főkapitányság. A rendőrök augusztus 14-e és 18-a között 24.526 bírságot szabtak ki, ebből 8.798 alkalommal a megengedett sebességhatár túllépéséért, 3.302-t a biztonsági öv használatának elmulasztása miatt, 513 alkalommal mobiltelefon használata miatt és 197 esetben alkohol hatása alatt történő gépjárművezetésért. 621 gépkocsi forgalmi engedélyét bevonták, 2.111 sofőr vezetői engedélyét felfüggesztették. (Agerpres)

Illegális bevándorlókat szállító halászhajót fogott el a parti őrség

Vélhetően illegális bevándorlókat szállító halászhajót fogott el a parti őrség a Fekete-tenger román felségvizein. A parti őrség szóvivője, Alexandru Ion szerint a gyanús hajót Mangaliától 23 tengeri mérföld távolságra észlelték vasárnap éjszaka. Román zászló alatt közlekedett, de nem volt név rajta. Két járórhajó bekísérte a kikötőbe, ahol kiderült, hogy 45-50 személy tartózkodik a fedélzetén, állampolgárságukat ezután állapítják meg. Az elmúlt hét végén is elfogott a parti őrség egy illegális bevándorlókat szállító hajót. Annak fedélzetén 69 iraki állampolgár utazott. (Agerpres)

Változékony időre számíthatunk a következő két héten

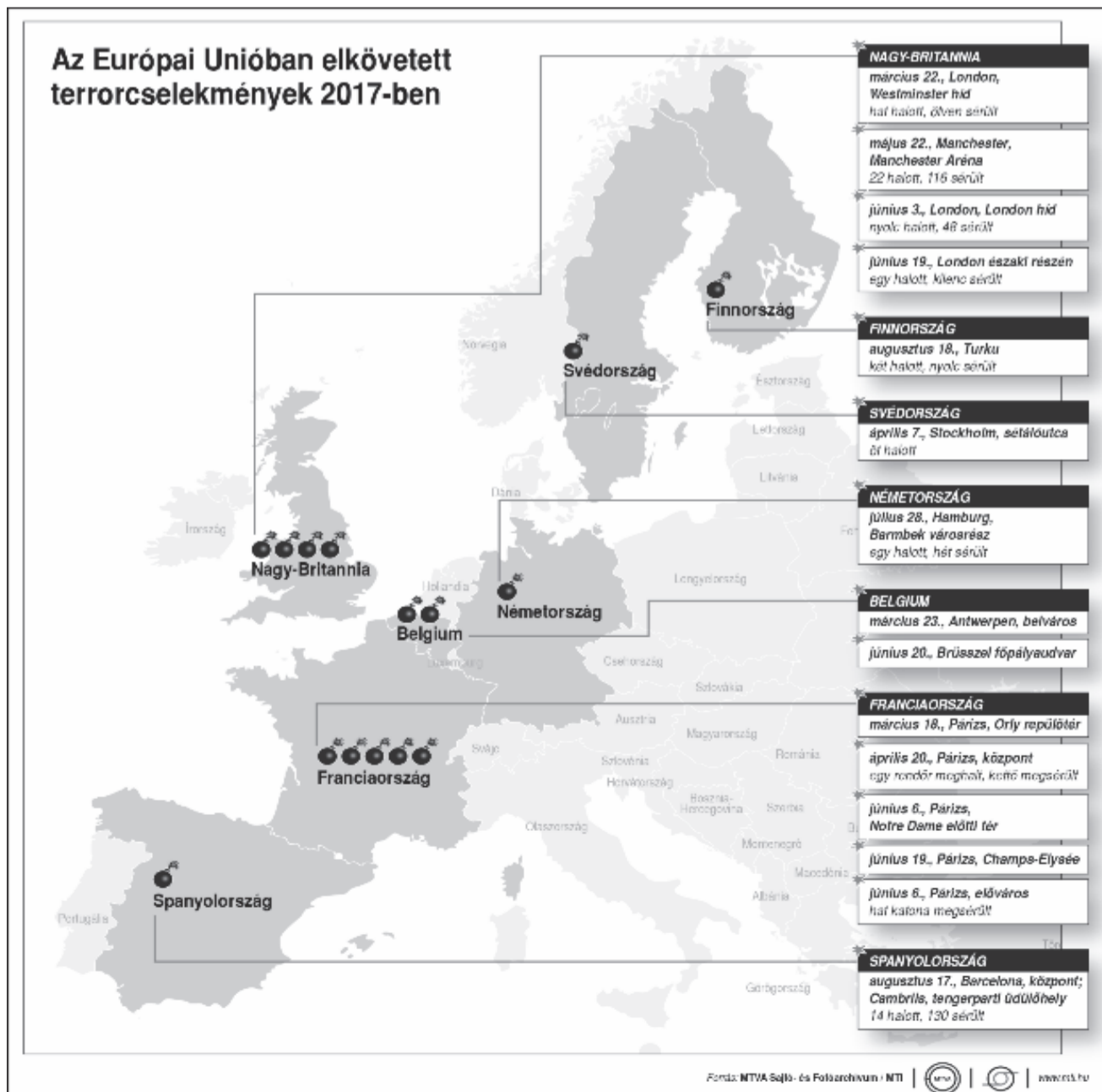
Változékony időre számíthatunk a következő két héten Romániában. Lesznek időszakok, amikor a nappali csúcshőmérséklet eléri a 34-35 Celsius-fokot, más napokon mindössze 28-29 fokig melegszik fel a levegő. Esőre ennek a hétnek az első napjaiban, illetve augusztus végén, szeptember elején van kilátás. Erdélyben a hét első napjaiban legtöbb 21 Celsius-fokra számíthatunk napközben, aztán felmelegszik az idő, és augusztus 27-én ismét 32 fokos csúcshőmérséklet várható. 28-ától ismét fokozatosan lehül a levegő, jövő hét végén 28 Celsius-fokos nappali csúcshőmérsékletet mérünk majd. Esőre hétfőn van kilátás kiterjedt területeken, gyenge csapadék augusztus 30-a után is előfordulhat. (Agerpres)

Lassan közhellyé válik

(Folytatás az 1. oldalról)

A hangoskodók fáradhatatlanul szítják a feszültséget. Azzal próbálják borzolni a kedélyeket, hogy „a román nép komoly erőfeszítéseket tett az elmúlt 27 évben azért, hogy minden feltételt megteremtson a magyar nyelv, kultúra és identitás megőrzésére”. És itt jön a dupla csavar: arra figyelmeztetnek, hogy „a pozitív diszkrimináció oda vezetett, hogy a román lakosság elvándorolt vagy elszigetelődött a magyar többségű térségekben”, nevezetesen Hargita és Kovászna megyében. Így ezek a megyék teljesen „elromántalanodnak”, ez pedig – fokozza a feszültséget – „nemzetbiztonsági kockázatot” jelent, és „sebezhetővé teszi a román államot”. Ugyanis – szerintük – „egy állam többségi nemzetének tagjait a saját államukban egy nemzeti kisebbség asszimilálja”.

Ilyen és hasonló, lassan közhellyé váló „szállóigék” töltik ki a tévévitákat, sajtótájékoztatók nagy részét, általában a politikai diskurzust. Kitalálhatnának már valami mást. És ne feledjük, hogy a rögeszmés uszítás veszélyes játék.

Lemondott tisztségéről a Tarom vezérigazgatója

Fotó: energynomics.ro

Lemondott tisztségéről hétfő reggel Eugen Davidoiu, az állami légitársaság vezérigazgatója, miután a legutóbbi kormányülésen Mihai Tudose miniszterelnök bírálta a vállalat menedzsmentjét, mivel az elmúlt évben több mint 104 millió lejes veszteséget halmozott fel.

A Tarom vezetője annak ellenére nyújtotta be lemondását, hogy vasárnap még azt mondta, nincs oka távoznia a vállalat éléről, hiszen két új repülőgépet szerzett be, és elkezdte az átszervezést is, ám ezzel „zavart bizonyos érdekcsoportokat”, amelyek „azt akarják, hogy az állami vállalatok eltűnjenek”. Mihai Tudose kormányfő vasárnap este bejelentette: elrendeli, hogy hétfőtől vizsgálótünetet nyomozzon a Taromnál, amely az elmúlt esztendőben történelmi veszteségeket produkált. A miniszterelnök hangsúlyozta,

a vállalatot nem szüntetik meg és nem adják el, de föltétlenül profitot kell termelnie.

Kormányzati források szerint Mihai Tudose testülete hétfőn a Taromnál és az Országos Befektetési Vállalatnál (CNI) is vizsgálódott. A miniszterelnök a vasárnapi nap folyamán hozta ezt a döntést, miután a pénteki kormányülésen felszólította Răzvan Cuc közlekedési minisztert, adjon magyarázatot a Tarom helyzetére.

Tudose: Nem én vettem rá a lemondásra

Mihai Tudose kormányfő hétfőn, a Tarom vezérigazgatójának lemondása kapcsán azt mondta, nem ő vette rá erre a lépésre, nem beszélt vele, ugyanakkor hozzátette: a közlekedési miniszternek nem kell lemondania.

A magát „könyvtisztának” valló Tarom-vezérigazgató lemondásáról kérdezett Tudose úgy nyilatko-

zott, „a könnyekről majd még beszélünk. Amit ő mond, az a saját problémája. Nem én vettem rá, nem beszéltem vele”.

Mihai Tudose ugyanakkor azt mondta, Răzvan Cuc közlekedési miniszternek nincs oka a lemondásra. **Tăriceanu: szárnyalnak a légitársaságok, csak a mi Taromunk van zuhanórepülésben**

Călin Popescu Tăriceanu, a szenátus elnöke hétfőn úgy nyilatkozott, hogy a Tarom élére szakértői menedzsmentet kell kinevezni, amelyik jártas a légi közlekedésben, mivel az elmúlt években robbanásszerűen megnőtt az utasok száma, csak a Tarom van zuhanórepülésben.

„Olyan profi menedzsmentre van szükség, amelyiknek tapasztalata van a légi közlekedés terén, mivel az elmúlt időszakban – nem az elmúlt hónapokra utalok, hanem az elmúlt évekre – robbanásszerűen bővült a légi szállítás, új társaságok jelennek meg, a létező vállalatok szárnyalnak és fejlődnek, csak a mi Taromunk van zuhanórepülésben” – jelentette ki a kisebbik kormányfő elnöke.

Emlékeztetett, hogy a Tarom a közlekedési minisztérium és a kormányfő hatáskörébe tartozik. „Úgy gondolom, nem várják, hogy a parlament itt főszeret játsszon. Természetesen, ha szükség lesz törvénymódosításra a társaság működésével kapcsolatban, akkor a parlament is beavatkozhat” – tette hozzá Călin Popescu Tăriceanu. (hírösszefoglaló)

„A technokrata kormányknak már tavaly novemberben le kellett volna zárnia az ügyet”

Súlyos teher nehezedik a tanügyminisztériumra

Súlyos teherként nehezedik a tanügyminisztériumra a tankönyvekre kiírandó versenytárgyalás gondja – fogalmazott Mircea Dumitru volt tárcavezető közösségi oldalán.

Dumitru szerint a közbeszerzéseket szabályozó törvénykezés hiányosságai, valamint az oktatási intézmények reformjának hiánya okozzák a kialakult helyzetet.

Mircea Dumitru kifejtette: a tervet nem a szakértői kormány, hanem tanárokból álló munkacsoportok dolgozták ki, és ez év januárjára elkészültek. A hazai oktatásügyben azonban nem várható javulás – fejtette ki Facebook-oldalán a miniszter –, amíg politikai alapon hozzák meg a döntéseket az iskolákban, tanfelügyelőségeken vagy a minisztériumban.

„Nehéz elhinnem, hogy a tanügyminiszternek voltak információi az ötödikes tankönyvek versenytárgyalásáról néhány nappal a múlt heti kormányülés előtt.

Nehéz elhinnem, hogy derűs nyugalommal tudott hazudni a tanügyminiszter, amikor biztosította a 170.000 ötödik osztályos tanuló és szüleit, hogy tan-

könyvek már úton vannak” – írta Dumitru.

Liviu Pop: Az ötödikeseket kivéve minden tankönyv az iskolákban van

A pénteki kormányülés kezdetén Liviu Pop tanügyminiszter azt mondta, az ötödikeseket kivéve minden tankönyv az iskolákban van.

„Ötödik osztályban az első két hónapra van egy megoldásunk, minden diák útmutatót kap, és a kiadók óvásainak rendezését követően tanév közben vezetjük be a tankönyveket számukra. Szeptember 11-én minden ötödikes diák megkapja az útmutatókat, a tanárokat felkészítjük, hogy normális órákat tarthassanak” – nyilatkozta Pop.

Pop kijelentette: a technokrata kormányknak már tavaly novemberben le kellett volna zárnia az ötödikesek tankönyveivel kapcsolatos kérdéseket, azonban márciusig halasztották ennek határidejét, a tanügyminisztériumban pedig zavar volt, ezért márciusban nem hozták meg a megfelelő döntéseket. A tanügyminiszter azt mondta, megkeresik a felelősöket, és menesztik őket a minisztériumból. (Agerpres)

A rendszer működhet

A katolikus iskola nem

Kérést nyújtott be tegnap délután a megyei tanfelügyelőséghez Székely Szilárd, a marosvásárhelyi Római Katolikus Teológiai Líceum megbízott igazgatója, akinek szülői egy csoportja is elkísért.

Bodolai Gyöngyi

A kérdésben az áll, hogy a Maros Megyei Törvényszék Közigazgatási és Pénzügyi Részlegének 1021/102/2017-es döntése alapján, amely felfüggesztette a tanfelügyelőség februárban hozott 70-es vezetőtanácsi határozatát, a főtanfelügyelő oldja fel a törvénytelen döntésben megfogalmazott tiltást, amellyel sérültek azoknak a gyermekeknek a jogai, akik a cikluskezdő osztályokba szeretnek volna beiratkozni. Kéri továbbá, hogy a tanfelügyelőség közölje ezt a szándékát a közigazgatási bírósággal, mielőtt meg a döntést kiközlí, és ne nyújtson be fellebbezést az igazságügyi döntés ellen. A meglévő rövid időt felhasználva ugyanis még el lehetne indítani a cikluskezdő osztályokat az iskola által januárban közölt beiskolázási terv szerint.

Kérdésünkre a megbízott igazgató elmondta, a tanfelügyelőségen múlik, hogy milyen gyorsan reagál az írásos beadványra. Mivel korábban nem volt megfelelő kiindulópontjuk a párbeszédre, Székely Szilárd úgy gondolja, hogy a legutóbbi igazságügyi döntés lehetőséget nyújt erre, és reméli, hogy kérésüket kedvezően bírálják el. Ez ugyan nem oldaná meg teljes mértékben az iskola helyzetét, de legalább egy lépést jelentene a megoldás felé.

A szülők jelenlétét, akik az utolsó métereken már szeretnék látni, hogy rendeződik a gyermekük helyzete, ezúttal sem fogadták látható jó szándékkal. Sőt, távozásukkor még a csendőrség kocsija is a helyszínre érkezett.

Kegyetlen oda-vissza játék

– Jó lenne, ha a cikluskezdő osztályok elindulhatnának, a nagyobbik gyermekünk ugyanis a katolikus iskolába jár, a kisebbiket is szeretnénk az előkészítő osztályba íratni, mert a harmadik kezdi a bölcsődét. Ahelyett, hogy a nyár folyamán rendezték volna az iskola helyzetét, egy kegyetlen oda-vissza játék folyik a tanács, a tanfelügyelőség és a prefektúra között. Én azt szeretném tudni, hogy reggel hogy fogok három gyermekkel három különböző intézménybe eljutni. Megértem, hogy van egy jogszabály, ahogy azt is, hogy valami hiba történt, de tudom, hogy a szabályt szellemiségében kellene értelmezni, és kijavítani a hibát, ahol szükséges. A mi esetünkben azonban az a cél, hogy ellehetetlenítsék az iskolát, ami már rég nem adminisztratív probléma, hanem annál sokkal több, és a megoldásra való törekvés helyett nagyfokú rosszindulatot tapasztalunk minden részről. Miközben a tanfelügyelőségről kiderül – lásd a 70-es határozat érvénytelenítését –, hogy óriási hibákat követett el, mégis mi, szülők viseljük a következményeket. Kérdem én, hogy milyen ország az, ahol az írástudatlanság rossz irányba alakul, panaszokodnak, hogy a gyermekek agresszívek, és amikor lehetőség van egy korrekt egyházi iskolát fenntartani, akkor ezt meg akarják szüntetni. Ilyen körülmények között jogos a szülők felháborodása, akik már egyszerűen nem látnak ki ebből a helyzetből – mondta többek között az igazgatót elkísérő édesapák egyike.

– Mivel a cikluskezdő osztályok indítását illetően első fokon megnyertük a pert, szeretnénk, ha a tanfelügyelőség nem húzná az időt. Huszonöt gyermek vár arra, hogy beírják az előkészítő osztályba. A főtanfelügyelővel a folyosón találkoztunk, aki felhívta, hogy egész nyáron dolgozott, de mi nem látjuk ennek a munkának az eredményét,

hiszen még rosszabb helyzetben vagyunk, mint korábban. Most már nem csak a cikluskezdő osztályok, az egész iskola helyzete forog kockán. Mi nem akarunk más iskolához tartozni, mivel ebben bízunk, és azt szeretnénk, ha itt folytatnák tanulmányait a gyerekek – mondta egy édesanya, majd hozzátette, hogy az idő rövidsége ellenére a főtanfelügyelő csak szerdán, a fogadó napján hajlandó szóba állni két szülővel.

Macarie Ioan főtanfelügyelő azt hangsúlyozta, hogy tudomása szerint három igazságügyi eljárás van folyamatban, és amíg a 70-es határozat felfüggesztését nem közlik ki írásban a tanfelügyelőséggel, addig nem hozhat semmilyen döntést. Az egész nyarat a tanfelügyelőségen töltötte, abban reménykedve, hogy a közoktatási minisztériumtól segítséget kap, és a tanács hoz egy érvényes döntést, hiszen 360 gyermek sorsáról van szó, akik szeptember elsejétől be kell legyenek írva valamelyik iskolába. A katolikus középiskolai osztályt mindössze hatan jelölték be, de nem volt engedélyezett tanintézet, ahova besorolhatta volna.

Legnagyobb ellenség az idő

A főtanfelügyelő a továbbiakban hangsúlyozta, hogy figyelembe kell venni az unireás szülők indította perben a törvényszék június 12-i határozatát, amiben felfüggesztette, majd 13-án érvénytelenítette a tanfelügyelőség 1385-ös számú vezetőtanácsi határozatát, amellyel elrendelték az Unirea Főgimnáziumba járó magyar osztályok és a Bolyaiba járó katolikus vallás szakos középiskolai osztályok átirányítását az újonnan létrejött katolikus iskolába.

– A mi legnagyobb ellenségünk az idő. Ha erről az utóbbi határozatról megkapjuk az értesítést, akkor a 360 tanuló vissza kell menni abba az iskolába, ahonnan átirányították őket a katolikus liceumba.

– És mi lesz azokkal az osztályokkal, amelyek a katolikus iskolában kezdték az évet, azokkal, akik oda felvételiztek? – érdeklődtünk.

– Ők is visszamennek... – hangzott a korántsem kielégítő válasz, majd a főtanfelügyelő hozzátette: – Hallottam, hogy vannak gyermekek, akik nem akarnak az Unireába járni, tehát nagyon kényes a helyzet. A gyermekek áthelyezéséről csak a tanács dönthet – egészítette ki a mondottakat, majd hozzátette, hogy a tanfelügyelőség két dolgot tehet: kinevezheti a tanfelügyelőséget és elismeri az engedélyeket. Nagyon bosszant, hogy 360 gyermek sorsa forog kockán, és ennek ellenére 12 rosszabbnál rosszabb tanácsi határozatot hoztak, amelyeket a prefektus nem hagyott jóvá, mert minden határidőt túlhaldtak.

– Mi történik, ha az iskolai év kezdetéig nem kap írásos értesítést az igazságügyi határozatokról?

– Ezt el sem merem hinni – jegyezte meg a főtanfelügyelő. – Valami kell történnie, nem kerülgethetjük, nem hazudhatunk a végtelenségig. Én a Bolyaihoz akartam csatolni az osztályokat, de a prefektus megtagadta a tanácsi határozatot, és most már egyáltalán nincs katolikus iskola... Szeptember elsejétől el kell kezdeni az előkészületeket, és nem

lehet tudni, hogy a tanároknak lesz-e katedrájuk. Legalább az esti köztisztviselő szakos osztályt szeretném sürgősségi eljárással, a minisztérium engedélyével áttenni egy másik iskolába, amelynek van engedélye. Nekem meg van kötve a kezem. Ha az osztályok visszatérnek az Unireába, ott maradhatnak az épületben, de jogilag tisztázni kell a helyzetet. Kihez fordulhatok? – tette fel újra meg újra a kérdést.

Majd kérdésre válaszolva megjegyezte, hogy abban az esetben, ha a törvény kötelezi, fellebbezni fog a 70-es tanfelügyelőségi határozat felfüggesztése ellen.

– Mi a kilencedik osztályokat semmiképpen sem indíthatjuk el, mivel más tanintézetekben hirdették meg az osztályokat, és az 53-ból csak 47 magyar osztály telt meg. A szülők valószínűleg neheztelnek, hogy szakközépiskolában indítottunk osztályokat, de nekünk minden iskola egyformán kedves. Az utolsó tanácsi határozat pedig olyan helyzetbe hozott, hogy ma sincsen beiskolázási tervünk – mondta Macarie Ioan, majd megnyugtatóan, hogy a rendszer a tehetetlenségi erőtől hajtva is működni fog, de a katolikus iskola nem, mert az 1835-ös határozattal nem lehetett volna iskolát létrehozni – zárta mondanivalóját.

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Eredményesnek tartják a községi napokat

Szépségversennyel és tűzijátékkal zártak

A hivatalos programok mellett számos szabadidős, kulturális és közösségi tevékenységre is lehetőséget nyújtott a hétvégi Ákosfalvi Községi Napok. Ezeknek is köszönhetően sokan látogatták a helyszíneket, a záróeseményen pedig több ezren szórakoztak.

Gligor Róbert László

A községi napokat Ákosfalván mindig a Szent István ünnepéhez legközelebbi hétvégén tartják, hisz a falu búcsújából nőtte ki magát a rendezvénysorozat. Osváth Csaba polgármester szerint ez alkalmas nyújt arra, hogy néhány napra az emberek elfeledjék a gondokat, feladatokat, egymásra figyeljenek és lazítsanak. Az önkormányzat évről évre színvonalasabb rendezvényeket próbál biztosítani, idén is koncertek, szépségverseny, tematikus beszélgetések, gulyásfőzés, tűzoltó-találkozó és kulturális programok vártak mindenkit. Idén egy európai pályázaton 25 ezer eurót nyert a község a rendezvényekre, természetesen ezt ki kellett pótolni, mert a sok program mellett mintegy százötven fős külföldi vendégcsapat érkezett tizenkét testvértelepülésről. A rendezvények zárultával az előjáró elismerte: nem volt kis munka a napok előkészítése és lebonyolítása, de ha az emberek igénylik, nem mondhatnak le a rendezvényről, s mivel egy évben csak egyszer van ilyen, jót kell szervezni. Mind ezért köszönet jár az önkormányzat munkatársainak, tanácsosoknak, lakosoknak, akik a szervezésben részt vállaltak.

Sokféle program három napon át

A hivatalos programok mellett is számos rendezvény vagy tevékenység, kikapcsolódási lehetőség várta

Nem volt könnyű kiválasztani a legszebbeket

Fotó: Gligor Róbert László

az érdeklődőket. Szombaton már délelőtt elkezdődött a hagyományos gulyásfőző verseny, amelyre Harasztkerék, Székelyvaja, Szövérd, Göcs, Cserefalva, Kisgörgény, Nyárádszentbenedek, a Napsugár és az Ákosfalvái egyesület egy-egy, az önkormányzat két bográccsal nevezett be. Az elkészült étkekből ki-ki a testvértelepülése küldöttségét ebédeltetette meg, de jutott az önkormányzati sátorba is a kiemelt vendégeknek. Közben önkéntes tűzoltók találkozájára is sor került, ahol a helyiek mellett Nyárádremete, Csíkfalva, Nyárádszereda, Jedd, Erdőszentgyörgy képviseltette magát, felvonulva a község falvaiban, míg a megyei vészhelyzeti felügyelőség egy esetkocsit és egy különleges terepjárót mutatott be, majd elméleti felkészítőt tartott az önkéntes tűzoltóknak. Délután a községbeli gyerekek kulturális műsorára került sor, de volt mazzorett- és lovas bemutató is. Az egész rendezvénysorozatnak helyet adó sport- és szabadidőközpont terüle-

tén játszótér és játéktér várta a gyermekeket, arcfestés és nyaláncságok, míg a felnőtteknek lacikonyhák, italmérők és sörcsopok kínálták, mi szem-szájnak ingere, és a kirakóvásár sem maradt el, ahol a rengeteg játék és bővível mellett kézműves- és ásványkő ékszereket is kínáltak. Szombaton délután elkezdődött a kispályás labdarúgó-bajnokság, amelyen Ákosfalva három, Szentbenedek, Harasztkerék és Göcs egy-egy csapattal nevezett be, a vasárnapi elődöntőket követően pedig Ákosfalva I. került ki győztesen a Göccsel vívott döntőből.

A zenei kínálat sem volt hiányos, péntek este a Bekecs néptáncgyűjtés és Magyar Rózsa csalogatta a színpad elé a közönséget, nemkülönben Zséda fellépése, szombaton a helyi Denisa után Bettina, Varga Kinga és Kaly fellépésén szórakozott jól a tömeg, a sort Liszter Sándor és a Vadrózsák zárta. Vasárnap délután a nótaműsor után koncertsorozat következett, Jakab Csaba és

zenészei után a szépségverseny számáig között Kristóf Katain és Milán etnopop műsorára sereglettek az emberek a színpad elé, majd a zsűri döntésére várókat Roberto cigányzenészek műsora mozgatta meg. A rendezvénysorozatot tízperces, látványos tűzijáték zárta.

Nyárádszeredába került a korona

A Marosszék szépe nevet viselő szépségverseny kétségkívül az egyik legnagyobb érdeklődésre számot tartó rendezvénye az ákosfalvi napoknak. Az idei versenyre sok érdeklődő jelentkezett, de bizalomhiány miatt csupán tizenhét jelent meg személyesen, ebből tizenkettőt választottak ki, akikkel egy héten át foglalkoztak – tudtuk meg *Tóth Zsuzsánnától*, aki György Renáta 2012-es szépségkirálynővel együtt dolgozott a koreográfián, a lányok felkészítésén. Minden lány ügyes, fogékony volt, így különösebb gond híján sikerült elsajátítani a koreográfiát, a színpadi megjelenés, testtartás, mosoly rengeteg apró trükkjét. A lányokat Codó Beáta, Maliga Edina és Feketes Dalma fodrászok, Pop Lidia, Magyar Timea, Diana Csöbi, Benny Mark, Cserey Ágota, Kozma Orsolya sminkesek készítették elő a színpadi fellépésre, majd szereplésük apró részleteit nemcsak a felkészítők, hanem Dászkál János fotós is figyelte, megörökítette. Az idei zsűrit Albert Edina (tavalyi szépségkirálynő), Ioan Roman (Lumina polgármestere), Mihai Ștefan (luminai helyi tanácsos), Csorba János (Nagyecenk polgármestere), Takács Lajos (Dénesfa polgármestere), Tóth József (Fertőboz polgármestere) és Túró Tamás (Kömlő polgármestere) alkotta, előtűk vonult fel nappali, fürdőruhás és estélyi ruhában a tizenkét versenyző: Varga Andrea Brigitta (Gyulakuta), Nyárádi Izabella (Segesvár), Bakó

Linda Malvina (Harasztkerék), Lukács Larysa Beatrix (Marosszentgyörgy), Tróznai Boglárka Dorottya (Kápostásszentmiklós), Gábor Erzsébet Zsuzsánna (Erdőszentgyörgy), Máthé Erzsébet (Szövérd), Maliga Laura (Kápostásszentmiklós), Végh Timea Melinda (Küküllőszéplak), Agyagási Panna (Harasztkerék), Molnár Kinga (Nyárádszereda), Balizs Beatrix (Marosvásárhely).

A döntés nem volt könnyű, végül a királynői diadém *Molnár Kinga* fejére került, első udvarhölgyévé *Bakó Linda Malvinát*, másodikává *Nyárádi Izabellát* választották, a Miss Bikini címet *Lukács Larysa Beatrix* szerezte meg. De nemcsak címekekkel vagy anélkül távozhattak a lányok, hisz a szervező önkormányzat mindenkinek 400 lejes részvételi díjat adott, a királynő további 400, első udvarhölgye 300, a második udvarhölgye és a Miss Bikini újabb 200 lejt vehettek át. A Barney's Store üzlet a királynőnek 500, udvarhölgyeinek 250, a Miss Bikininek 200, a többi versenyzőnek 100 lejes vásárlási utalványt ajánlott fel, az Avon kozmetikai csomagokkal kedveskedett, míg a legszebb lány ingyenes autósoktatásban részesülhet a nyárádszeredai Autó Volán cég jóvoltából.

Az újdonsült királynőtől a színpadról való levonulás után megtudtuk: nem hitte volna, hogy megnyeri a versenyt, kimondhatatlanul örül a sikernek. Sokat készült a fellépésre, és nemcsak a hetes felkészítőn, hanem otthon is gyakorolt. A 16 éves lányt szülei bátorították, hogy benevezzen első versenyébe, s a sikertől kedvet is kapott újabb szereplésekre – mondta el. A szeredai lány hobbija az olvasás, kézilabdázás, focizás, felnőttkorában óvónő lenne és kétgyermekes családanya.

XII. Csángó Túrós Puliszka Fesztivál

Augusztus 26–27-én a Gyimesekben, pontosabban Hidegségre költözik a bukaresti *magyar adás*. Itt szervezik meg ugyanis a Csángó Túrós Puliszka Fesztivált, amikor is a környék apraja-nagyja, de az elszármazottak is a csángó szokások előtt tisztelgenek.

A kétnapos rendezvény főszervezője, Csilip Árpád, a Fatányéros és Csángó panziók tulajdonosa arra törekszik, hogy ápolja és terjessze a környék hagyományait, legyen szó táncról, zenéről vagy a csángók fő eledeléről, a puliszkáról.

A Gyimesekben ugyanis nagyon sok a kalibás. Az esztenákon élnek, ott állítják elő izletes termékeiket. A Csángó Túrós Puliszka Fesztivál az ő számukra is lehetőség arra, hogy felvonultassák és értékesítsék munkájuk eredményét, a túró és a sajt megannyi változatát. A tapasztalat pedig azt mutatja: jelenlétük nem hiábavaló. Az érdeklődés egyre nagyobb, az odalátogatók kedvet kapnak a kóstolgatástól.

A magyar adás csapata immár negyedik alkalommal társszervezője a rendezvénynek.

Fél évszázados szalagtárának a Gyimesekben rögzített részét szabadtéri vetítés keretében mutatja be a szerkesztőség. Így az első Gyimesi Csángó Fesztiválról (1973), az első gyimesközéploki kórustalálkozóról szóló riportból (1974), illetve egy 1974-ben lefilmezett gyimesi lakodalomról szóló riportból láthatnak részleteket az egybegyűltek. Műsorra kerül továbbá egy, a '70-es évekből származó gyimesi csángó dalszöveg is.

Ami a kétnapos programot illeti: a szombat hagyományosan a sportversenyek és koncertek napja. A bicikli- és futóverseny nagy népszerűségnek örvend, a gyönyörű gyimesi környezet a lehető legjobb helyszín a hasonló megmérettetések számára. A délután a szórakozás: a mulatós, illetve a könnyűzene kedvelőinek szól. Sztárvendég az ABBORN együttes, azaz az ABBA emlékenekar, amely szombaton délután 5 órától lép színpadra.

Vasárnap reggel fűvészenekar ébreszti a falut, hogy a 11 órakor induló puliszka-főző versenyre hívja. Az eredményhirdetés után a népzene és a néptánc a színpad. Olyan hagyományörzők lépnek fel, mint a hidegségi néptáncsoport, a gyimesközéploki Ordások, a gyimesfelsőloki Kesice, a Tatros-part vagy a csíkszentdomokosi Tenyeres-Talpas. 19:00 órától az Open Stage neveteti a közönséget, majd utcabál és tűzijáték zárja a Csángó Túrós Puliszka Fesztivált. (közlemény)

Fotó: Facebook

Felhívás

Talán már értesültek a médiából arról a hírről, hogy az erdélyi falurombolás szimbólumát, a valamikori Bözödújfalui római katolikus templomát vissza szeretnénk állítani oda, ahová őseink építették.

Bözödújfalui római katolikus temploma 2014-ben adta meg magát a víz fogságának, a több mint két évtizede vízben álló hírvívó utolsóként tűnt el a falurombolás áldozataként.

Egy olyan közösséget romboltak le, árasztottak el, amely mind a mai napig példásan tud együtt gondolkodni, ha szeretett szülőfalujukról van szó, amely ugyan már nem létezik, mégis él. A Bözödújfaluból erőszakkal kiköltöztetett lakók minden év augusztus első szombatján hazajönnek találkozni, emlékezni. Egyre kevesebben vannak, akik még jártak a valamikor virágzó település utcáin, de jönnek a gyermekek, az unokák és emlékeznek, próbálják megtartani azt az értéket, amit Bözödújfalua ma is élesen hordoz üzenetében. Egy olyan egyedülálló történelmi, vallási közösséget szüntettek meg, árasztottak el, amelyben különböző nemzetiségű és vallású családok éltek egymás mellett, évszázadokon át. Egymást tisztelve és szeretve, példás békességben. Azt szeretnék volna elérni a diktatúra végrehajtói, hogy örökre elnémuljanak a római katolikus, unitárius, görögkatolikus, ortodox, református és székely szombatosok fohásza, hogy örökre eltöröljék a föld felszínéről ezt a csodát, ami kiemelkedően egyedülálló a történelmünkben.

Sokáig úgy tűnt, hogy Bözödújfalua szellemisége az épített öröksége után a tó vizébe fullad. Azonban a római katolikus templom leomlása újra előhozta a valamikori falu lakóiból a példás összetartást, és vallási felekezetre való tekintet nélkül ébredtek rá arra, hogy nem akarnak eltűnni a víz szorításában. Üzeni akarnak a világban szétszóródott honfitársaiknak, hogy él Bözödújfalua szelle-

misége, a közösség mindent túlélő értéke, a példás összetartozás. Visszaépítik a római katolikus templomot, vissza a vízbe, hogy tovább üzenje, nem lehet erőszakkal elpusztítani azt, amit a Teremtő alkotott.

A gyűjtés elindult több mint egy éve, most az a szerencsés helyzet állt elő, hogy a víztározó egyik technikai berendezése meghibásodott, ezért le kellett engedni a vizet.

Kedves Barátaink!

Ez a helyzet nem tart sokáig, jövő ősziig a víz újból beboríthatja a templom helyét, most kell cselekednünk, most kell építenünk. A tervek készen vannak, csak az anyagi fedezet hiányzik, ami körülbelül 250.000 eurót jelent.

Ezért arra kérjük Önöket, hogy erejükhez mérten járuljanak hozzá a bözödújfalui római katolikus templom sürgős újjáépítéséhez.

Az adományokat a Bözödújfaluer Egyület gyűjti az alábbi bankszámlákon:

BANCA TRANSILVANIA – TÂRGU MUREȘ
ASOCIAȚIA BOZODUJFALUERT, COD CLIENT 257338, SWIFT: BTRLRO22
HUF RO86BTRLHUF CRT0257533801
EUR RO73BTRL EUR CRT0257533801
RON RO26BTRL RON CRT0257533801
Az adományok felhasználásának módjáról és idejéről tájékoztatjuk Önöket.

Üdvözlettel és köszönettel:

Szombatfalvi József, a falu szülöttje, nyugalmazott esperes, az egyesület elnökségi tagja Tel. 0040-745-305-264
Sükösd Árpád, a falu szülöttje, az egyesület elnökségi tagja Tel. 0036-304-030-068, e-mail: arpad@aon.at
Csibi Attila-Zoltán, Erdőszentgyörgy város polgármestere Tel. 0040-735-735-700, e-mail: attila_csibi@yahoo.com

SZOVÁTA

Szerkeszti: Mózes Edith

Aquapark és sípálya

(Folytatás az 1. oldalról)

A tavaly, a kormány megalakulása után a turisztikai minisztérium mestertervet készített a turizmus felendítésére. Ennek kapcsán a két projektet Szováta önkormányzata leköszölte. Májusban a Cotroceni-palotában a turisztikai minisztérium tanácskozást szervezett, amelyre meghívták Szováta önkormányzatát is Jászvásár, Brassó, Sinaia, Rozsnyó mellett, és amelyen részt vettek az Európai Unió szakemberei is. Itt

meghallgatták Szováta érvelését, és júniusra ígérték a tervet. Az augusztus 4-i kormányülésen határozatot fogadtak el erről, amelybe Szováta, Maros megyéből egyedül, bekerült ezzel a két projekttel.

– Reméljük, hogy meg is valósul azáltal, hogy benne vagyunk egy országos fejlesztési stratégiában, annál inkább, hogy a megyéből ez az egyetlen ilyen terv. Úgy gondolom, ez nagyon nagy esély Szováta számára – jelentette ki a városvezető.

Mint a mesében

Idén egy gyergyóalfalusi vállalkozó három hintóval, törzskönyvezett lovakkal jár a fürdőtelepen, a hintók pontosan olyanok, mint régen. Úgy gondolom, ez az az irány, amelyet követnünk kell, és ebben tudunk másabbak lenni – magyarázta Fülöp László.

A hintók esténként 6 órától 10-11 óráig járnak a fürdőtelepen, hordják körbe a turistákat. A városvezető szerint nagy igény van rá.

Egy fürdőtelepi körút 70 lej, de hatan is felülnek a hintóra. Három hintó van, sorban állnak a turisták.

Helyi rendőrség alakult

Idén januártól alakították meg a helyi rendőrséget. Ennek a fő szerepe az, hogy a fürdőtelepen, de nem csak, főleg szezon idején felügyeljen a rendre, és vigyázzon a vendégek biztonságára. A polgármester szerint emellett van egy kis gazdasági rendőrségi szerepe is, mert, ahogy mondta, ilyenkor sokan megjelennek, mindenki mindent szeretne árulni az út

szélén, a járdán, bárhol. „Véleményem szerint a városnak erre nincs szüksége, célunk a minőségi turizmus, és a szolgáltatásaink is ezt kell tükrözzék. Tehát a sátras, ambuláns eladókat lassan megszüntetjük, mindenképpen egy egységes városképet szeretnénk, ami tükröznék a fürdőtelep patináját, múlt század eleji hangulatát.”

Csak a sorrend zavaró?

A múlt héten a prefektus átiratban figyelmeztette a szovátai önkormányzatot, hogy Remete felől Szovátra beérkező a Szakadát táblán „tévesen” szerepel a felirat: felül magyarul írja, hogy Szakadát, és alul van a román elnevezés, a Săcădat.

Fülöp László polgármester kérésünkre elmondta, hogy ezeket a táblákat nem az önkormányzat helyezi ki, a megyei tanács hatáskörébe tartozik, mert ez megyei út. A megyei tanács helyezte ki a táblákat, és az elmúlt évben egészen biztos, de akár visszamenőleg két-három évre sem volt táblakihelyezés a környéken. Állítólag egy közúti baleset során ezt a táblát is kiütötték, azután kerülhetett fel a tévesen feliratozott tábla.

A település bejáratánál és a kimenetelnél is két-két tábla van kihelyezve, és a négy közül a prefektus által reklamált volt fordítva feliratozva. A prefektúra is jelezte, hogy a többi három rendben van. A figyelmeztetést követően a polgármesteri hivatal azonnal leszerelte a táblát, helyébe Szováta táblát helyezte ki, mivel olyan külön közigazgatási egység, mint Szakadát, nem létezik, Szakadát Szováta település szerves része. „Ettől függetlenül mi megrendeltük az új Szakadát táblákat, és ha a lakosság igényli, visszahelyezzük. Az igazság az, hogy én is, de nagyon sok szovátai is eljárt ott, és nem vettük észre.”

– Hogy létezik, hogy a prefektus is csak most „vette észre”, ha évek óta ki volt helyezve az ominózus felirat?

– A prefektusnak jelentették a dolgot, valakit érzékenyen érint.

– A kifogás a feliratozás sorrendje miatt volt...

– Pontosán, hogy Románia törvényeivel ellentétben felül volt a kisebb nyelven kiírt helységneve, alul a román felirat.

– Szakadát közigazgatásilag Szováta része, annak egyik utcája?

– Valamikor, mint más településeken is, ezek különálló falvak voltak, de mivel a város fejlődött, Szakadát és például Illyésmező is „benőtt” a városba, nem külön közigazgatási terület, nem is volt szinte soha. Egy utca mentén helyezkedik el, de valójában több utcája is van, elég nagy terület, mindenki Szakadátnak mondja, mert így szoktuk meg, de tulajdonképpen egy városnegyed. Ugyanúgy, ahogyan Illyésmező.

Aki dudás akar lenni...

Hogy tetszik a polgármesteri tisztség? – kérdeztük Fülöp Lászlót.

– Miután polgármester lettem, három hónapig ki se mentem az irodából, mert meg kellett tapasztalnom, hogy hogyan működik a rendszer. Már az első hónapban nekifogtunk egy tervnek. Ugyanis van egy óvodánk, az alap el volt kezdve egy 300 fős bölcsőde és óvoda építésére. A terv finanszírozás hiányában leállt, ezt kellett a tavaly mindenekelőtt rendbe tenni, aktualizálni, hogy bármikor neki lehessen fogni. Még voltak olyan megörökölt projektjeink, amelyek félbemaradtak, azokkal is foglalkozni kellett, de olyanokkal is, amelyek két-három év múlva fognak beérni, de ugyanakkor olyanokkal is, amelyeket az emberek már most látnak, mint akár a placc vagy a Fekete Medve előtti park kivilágítása. Ezek apró dolgok, de az emberek értékelik.

Új buszmegállók létesültek a városban, igaz, hogy a huszonegyből az idén csak tízet tudtunk kicserélni, de jövőre a másik tízre is sor kerül. Fából készültek, helyi jelleggel, helyi kivitelezők által. Tavaly év végén bútorzatot cseréltek a polgármester irodájában is.

Többször elmondtam, lehet, hogy máshol nem lennék polgármester, de itt bármikor elvállalnám. Nagyon szeretem. Tősgyökeres szo-

Érdeklődtem, és a táblák azért vannak kitéve, mert a megyei tanácsnál még be vannak jegyezve ezek a kisebb települések mint településnevek, de valójában a szovátai közigazgatási terület részei.

Aszfaltozás prioritási lista szerint

– Ha már szóba jött Szakadát: sokan háborogtak azon – főleg a télen, de nem csak –, hogy a Szováta-patak mellett a Kopac felé vezető út nagyon gyatra állapotban van.

– Szakadát a Vadász utcáról van szó, ez vezet ki a Szováta vízéhez és az úgynevezett Kopacba. Kövezett út, most már elég sokan laknak ott. Az idén nagyon nagy tőlünk volt, visszamenőleg négy-öt évre nem volt ilyen nagy tél, hóval, kemény fagyokkal, ami megviselte nemcsak a kövezett, de az aszfaltozott utakat is. Igen, voltak panaszok, de helyreállítottuk, ugyanúgy, mint amikor épp a választások napján, júniusban volt a hatalmas árvíz, az is nagyon megviselte ezt az utat, de rendbe tettük. Sajnos, ezeken a kövezett utakon folyamatosan kell karbantartási munkálatokat végezni.

– Tervezik, hogy aszfaltozzák ezt az utcát?

– Tervek vannak, csak az a helyzet, hogy, mint mindenben, ebben is van egy prioritáslista. Jelenleg sikerült két utcát – ami valójában három – aszfaltozni: a Csendes utcát, a Hársfa, illetve a Templom utcát. Ezek mind olyanok, amelyek a fő artériából térnek ki és oda érnek be, vagyis összekötő utak, és azért élveznek prioritást, mert ha például közúti baleset történik a fő artérián,

vátai vagyok, a családom hat generáció óta itt él, Szováta fele rokonom, a másik fele barátom, mindenkit ismerek, engem is ismernek. Ellenségem eddig nem nagyon volt... Annak idején, amikor eladtam a bőrömet, a családom nem örült, aggódtak, féltettek, de én akkor is azt mondtam, hogy ha itt akarunk élni, és a gyerekeinket itt szeretnénk felnevelni, tenni kell azért, hogy ez a város olyan legyen, amilyenek mi szeretnénk. Egy focimeccset is tizenegy-tizenegy ellen játssza, a többiek kintől kiabálnak be, hogy mit és hogyan kéne csinálni. Ezt nem szeretem, úgy érzem, hogy ha az ember valamit szeretne tenni, és ameddig tud is tenni, addig tegyen, ha meg nem tud, hagyja másra.

Nem utolsósorban nagyon szép a városunk, mindig nagyon szerettem, bárhol voltam, hazavágytam, az itteni emberek pedig szorgos, munkaszerető emberek. Annak ellenére, hogy turisták tízezrei fordulnak meg a városban, rend van és tisztaság, ami rengeteg munkát feltételez a lakosság részéről is. Szeretik a rendet, értékelik, megbecsülik.

Fotó: Nagy Tibor

BARANGOLÓ

Maros megyei turisztikai ajánló
Szerkeszti: Vajda György

A Görgény völgye (1.)

A Szászrégentől keleti irányba haladó Görgény völgye évszázadok óta a királyok, fejedelmek, majd modern korunk előjáróinak is kedvelt vadászterülete volt. A Görgényi-havasokba ékelődő, mintegy 55 km hosszú patak menti települések első lakói a görgényszentimrei várat védő darabontok voltak, később pásztorokká, fakitermeléssé és fafeldolgozóssá váltak, ma is ez az itt élők legfontosabb jövedelemforrása. Görgényüvegcsürön üveghuták működtek. Néhány turisztikai vállalkozás is megjelent ugyan, de a kínálat még mindig messze áll az elvárásoktól. Ennek ellenére érdemes meglátogatni, nem csak azoknak, akik a havasok magas bérceit másznak meg. A vándorpásztorok ma is élő hagyományként szervezik meg a görgényi leányvásárt, ami a környék egyik legnagyobb népünnepélye.

Ajánló: A Görgény völgye megközelíthető a Marosvásárhely – Gernyeszeg – Szászrégen – Görgényszentimre megyei úton, alternatív (kerékpárral is járható) túraútvonalon és a Marosvásárhely – Nagyernye – Székelykál – Hodos – Alsókőhér – Alsóbölkény – Kincses – Görgényszentimre útvonalon is elérhető. A Bölkény és Kincses közötti vízváltásról remek kiállítás nyílik a Görgényi-havasokra és a Bölkény völgyére.

Görgényszentimre – Görgényadorján, Görgényorsova, Görgényüvegcsür, Kásva, Kásvavölgy, Kincsesfő, Lárgatelep, Pálpatak – Szécs

A Görgény völgyének legnagyobb települése valamikor városi ranggal büszkélkedett, először

Filagória a kastélyparkban

1329-ben említik okmányokban, nevét a Gergen német vagy a török gürgen agaci (gyertyánfa) szavakból eredeztetik. Valószínűleg Szent Imre volt az itt létező katolikus templom védőszentje. Legismertebb turisztikai látványossága a görgényszentimrei vár és kastély.

A Rákóczi-vár

A vulkáni tufa kúpos tetején valószínűleg a honfoglalás korában is létezett erődítmény. A Rákóczi-vár mögötti magaslaton egy nemrég készített régészeti légi felvételen egy dupla kör alakú árokrendszer látszik, amelynek eredetét még nem kutatták az archeológusok. A jelenlegi kastélyból megközelíthető magaslaton a vármegyék szervezése után kezdhették meg az építkezést (X. század), amit az 1241-es tatárjárás szakított félbe. Mivel az építmény beomlott, nem lehet pontosan megállapítani, vélhetően a XIV. századi végvárak egyike volt. 1364-ben említik először írásban. Királyi várként az erdélyi vajdának adták hűbértulajdonként a településsel együtt. Valószínű, hogy a vár őrsége Moldva felé vámot is szedett. V. László 1453-ban örökösül adta Hu-

nyadi Jánosnak, majd Mátyás király uralkodásától a székely ispánok látták. Szapolyai János nászajándékul adta Izabella királynénak, aki építkezéseket folytatott benne. 1540-ben Majláth István ostromolta. Később az erdélyi fejedelmek uradalmának székhelye volt, akik főként vadászatok céljából keresték fel. Hosszabb időt töltött a várban János Zsigmond, Báthory Gáborné Horváth Anna és I. Rákóczi György. Utóbbi parancsára 1639 és 1641 között jelentősen meg is erősítették. Itt mondott le a fejedelmi címről Barcsay Ákos 1660. december 31-én, majd a következő évben, kivégzéséig, itt is raboskodott. 1704. május 1-jén Teleki Mihály háromezer kuruc lovassal és ötszáz gyalogossal ostromzár alá vette, majd vesztegetés révén meg is szállta. A kurucok 1705-ben kiürí-

tették, majd 1706-ban újra elfoglalták. 1707. október 10-én Rabutin ötszáz gyalogossal és ugyanannyi lovassal, Szébenből hozott nehézbágyúkkal kezdte ostromolni. Százfős őrsége 1708. március 10-ig védte. Miután kapitányuk elesett, és fogytában voltak az élelemnek, védőinek ekkor sikerült kitörniük az ostromgyűrűből, és elmenekülniük. A császáriak ezután lerombolták. A vitéz várvédők kapitányukkal együtt a mikházi kolostortemplom kriptájának eldugott sarkában nyugszanak. A régészeti feltárással kiderítették, hogy az erődítményhez vezető úton Hunyadi János birtoklása idején két kaput építettek, amelyek falak kötöttek össze az óvárral, ennek nyomai látszanak még. 1639 után a déli oldalon ágyúterasszal, északon pedig kazamatás bástyával bővítették ki az épületet. A hegyen a vár köveiből 1730-ban római katolikus kápolnát építettek. Mai formáját az 1887-es újjáépítésnek köszönheti. Az 1950-es években készült falfestményei II. Rákóczi Ferencet, Rátoni István és Horváth György várkapitányokat, a várat (egy 1699-es rajz alapján) és a kastélyt ábrázolják. Az Urunk szí-

A Bornemissza-kastély

Fotó: Vajda György

neváltozása előtti vasárnapon tartott búcsúját az 1990-es évek óta ismét megtartják.

A Bornemissza-kastély

A Görgényi-havasok lábánál fekvő kastélygyütes épületei egy díszcserejéssel és ritka fafajtákkal díszített udvart határolnak. Az udvar keleti és északi oldalát záró főépület mellett említésre méltó az emeletes kapuépület és az eredetileg gabonásnak épített, majd vendégházzá átalakított északnyugati épület. Az együtteshez tartozik számos gazdasági épület és egy tizenegy hektáros dendrológiai park. Az épületegyüttes előzményének az a késő reneszánsz udvarház tekinthető, amelyet gyakori görgényi vadászatai kényelmesebbé tételére I. Rákóczi György fejedelem 1642-ben építtetett a Várhegy alatti birtokközpontban. A két Rákóczi György és Apafi Mihály uralkodásának idején a fejedelmi család egyik kedvelt rezidenciájának számító épület 1662 márciusában az erdélyi országgyűlésnek is helyet adott. A 17. század végére elveszítette korábbi jelentőségét, és a Rákóczi-szabadságharc eseményei annyira megviselték, hogy az 1706-os leltárban csak megemlíti, mivel nem találtak benne semmiféle említésre méltó ingóságát. Kászón Bornemissza János alkancellár a Habsburgoknak tett szolgálataiért 1717-ben huszonezer forintért kilencvenkilenc évre kapta zálogba. A következő évtizedben a Bornemissza család fokozatosan helyreállítja és berendezi az épületet. 1730-ban megépítik a kastély északi szárnyához csatlakozó ovális kápolnát, a keleti szárny óratoronnyal koronázott rizalitos tömbjét és a kétkarú lépcsőfeljárót. Bornemissza Ignác, apja halálát követően, megszerzi öccsei görgényi birtokrészét is. 1754-ben Mária Terézia megerősíti a birtoktulajdonost. 1754 és 1756 között újból felépítik az előző század végén elpusztított papírmalmot, mely 1872-ig megszaktítás nélkül működött, majd a 18. század végén

üveghutát és porcelánmanufaktúrát telepítenek a birtokra (Görgényüvegcsürre is). Az 1780-as leltár már említi az udvari pap, a számtartó és darabontok lakául szolgáló, ma is meglévő kapuépületet. 1807-ben hatalmas kétszintes gabonást

A római katolikus kápolna

építenek. 1835-ben, az uradalom bérleti idejének lejártával a kincstár perbe fogta a Bornemisszákat. Az 1848-as esztendő eseményei során a felkelők feldúlták és kirabolták a kastélyt, de a birtokperteről is kényszerített Bornemisszák gyorsan helyreállították. A hosszas pereskedés után 1869-ben négyszázötvenezer forint ellenében a család visszaadta az uradalmat a kincstárnak. A magyar kormány 1881-ben Rudolf trónörökösnek adományozta az uradalmat, aki átépítette a kastélyt és az 1807-ben épült gabonást vendégházzá alakította. A trónörökös számára az Afrika-kutató Teleki Sámuel által szervezett híres görgényi medvevadászaton részt vett

mások mellett VII. Edward angol király, I. Ferdinánd bolgár cár és a későbbi trónörökös Ferenc Ferdinánd is. Rudolf öngyilkossága után 1893-ban a magyar állam erdőőri szakiskolát létesített a kastélyban, évi harminc-ötven diákkal. A két világháború között a román királyi család is rendezett itt vadászokat. A kibővített erdészeti liceum 1970-ben új épületet kapott, azután a kastélyt már csak részben használták oktatási célokra. 2010-től a kastély-együttest és a parkot a Maros Megyei Múzeum adminisztrálja.

A kastélypark

A görgényszentimrei kastély mögötti angolkert az erdészeti szakközépiskolának köszönhetően Erdély egyik legépebben megőrzött kastélyparkja. A ma látható, ívesen kanyarodó sétányok köré létesített angolpark legkorábbi előzménye a 17. századi udvarház mellett kialakított virágos-, gyümölcsös- és veteményeskert. Az 1780-as leltár készítői szarvasos kertről is említést tesznek. Az angolkertet az 1820–1830-as években alakítják ki. Az

első ismert topográfiai ábrázolásának számító II. katonai felmérés térképszelvényén, amelyet Erdélyben az 1869–1873 közötti időszakban felvételeztek, a kert sétányai és északkeleti sarkában kialakított tó által meghatározott szerkezete alapján megegyezik a mai állapottal, ami arra utal, hogy az együttes mai szerkezete a 19. század első felében kialakított kertét örzi, és az 1880-as évek vadászkastélyi, majd a későbbi szakközépiskolai időkben e tekintetben nem történtek nagyobb arányú átalakítások. A park tizenegy hektáros területén 350-nél több növényfaj, köztük 130 fa és cserje, valamint számos egzotikus növény él, tavát a Görgény-patak vize táplálja. Jelenleg a kastély nem látogatható, de a dendrológiai park igen, naponta 8-17 óra között.

Görgényszentimrén érdemes meglátogatni még a központban álló református templomot, amely 1760-ban épült egy korábbi, 1649-ben létező templom alapjain. Ettől nem messze található a római katolikus templom, amely 1895-ben épült, illetve van egy ortodox istenháza is, amely eredetileg görög katolikus volt. Ezt 1855-ben húzták fel a régebbi, 1733 és 1750 között épült templom helyett. A Kincsesfő felé vezető út mellett (jobbra) található a mintegy három hektáron elterülő nárciszmező. Görgényorsova határában sós kutak vannak (ezekről is később írunk), azokat is érdemes meglátogatni.

Falmaradvány a Rákóczi-várban

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

A földeket elvették, de nem fizették ki

Sokszor olvastam már az autószerződés károsultjairól, ám csak arról volt szó, hogy a termést szétverték, de a tulajdonosokat nem fizették ki.

A tavaly márciusban mi is kaptunk értesítést, hogy földünkön keresztül halad az autópálya. Azt is tudomásunkra hozták, hogy mennyi földünket sajátítják ki, és mennyit fizetnek érte. Az ár megfelelő volt, elmentünk Kolozsvárra, és ott leadtuk a szükséges iratok másolatát, iktatószámot is kaptunk, és ígéretet, hogy még a tavaly szeptemberben kiszállnak, megcsinálják az adásvételi szerződést, és megkapjuk a földért járó összeget.

Tavaly nyáron a termést szétverték, azóta is folynak a munkálatok, de kifizetésről szó sem esik. Most olyan híreket is hallok, hogy a tordai autópályaszakaszon, amit már rég átadtak, a volt tulajdonosokat még

ma sem fizették ki. De a Temesvár és Lugos részen igen.

Felteszem a nagy kérdést: kihez kell fordulni, mit kell tenni, hogy a földjeinket kifizessék, s ne csak államosítsák, mint hajdanán?

Ludasi Enikő

A Hivatal bérbe ad nekünk, a helyzet ugyan romlik, de legalább fizetünk

Olvassom, hogy a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal (nagyvárad és kolozsvári mintára) bérbe adná a lakónegyedi parkolóhelyeket. Az, hogy ez a rendszer más városokban bevált volna, azt nem hiszem. Hacsak a beválás nem csak annyit jelent, hogy még több pénz kerül be a lakosságtól. Ami az autók forgalmát (ide tartozik a parkolás is) illeti, matematikai-statisztikai módszerekkel kidolgozott forgalomelmélettel lehet modellezni és az optimális felé befolyásolni. Az elmélet világosan mutatja, hogy a rendszer vagy részei annál nagyobb valószínűséggel kerülnek blokkolási állapotba, minél több erőforrásukat vonjuk ki. A mi esetünkben ez azt jelenti, hogy minél több vonalon nem engedjük a forgalmat, annál valószínűbb lesz a dugó a többi úton, vagy minél több parkoló áll üresen (mert ki van bérelve ugyebár), annál nehezebb lesz parkolni a környéken. Ha meg nem tudunk parkolni, akkor keringünk tovább, hamis forgalmat generálva, és növelve a dugó keletkezésének a valószínűségét. Ez matematikailag leírható, de gondolom, a Hivatal meg a jóváhagyó szakbizottságok elvégezték ezeket az elemzéseket. Vagy mégsem? A fedett parkolók építése és bérbeadása már eleve nagyon sokat nehezített a parkolási helyzeten, a mostani javaslat a kegyelemdőfészt vetíti előre.

De a forgalomelméleten kívül (ami azért elég makacs valami) a javaslatnak vannak más vetületei is.

1. Miért nem lehet adminisztratív úton kitiltani vagy eltávolítani a céges haszonjárműveket, utánfutókat stb. a tömbházak környéki parkolókból? Miért nem élvezhetnek előnyt az ott lakók, anélkül, hogy egy újabb díjat fizetnének?

2. Ahol rossz a parkolási helyzet, kevés a parkoló, arról az ott lakók nem tehetnek. Diszkriminatív velük szemben árveréssel felvenni az árakat, tovább büntetve őket. Aki meg alulmaradna az árverésen, annak milyen megoldást ajánl a hivatal? Vigye az autóját, amerre lát? Az pedig, hogy az elosztás meg a licit botrányát a lakótársulások nyakába akarják varni, cinikus.

3. Milyen procedúrák alapján döntik el, hogy mely parkolóhelyek szerepelnek ebben a játékban, és melyik kihez tartozik? El lehet ezt fair (igazságos) módon osztani? Vagy például az nem diszkriminatív-e, ha egy lakótársulásnál tízszer nagyobb a család/parkoló arány, mint egy másiknál? Beavatkozás nélkül ez részben korrigálódik, de a javasolt rendszer ezt az igazságtalanságot bebetonozná.

4. Az már vicc kategória, hogy 7-15 óra között bárki által elfoglalható lenne a parkoló. Képzelnék el, hazamegyek 13 órakor, le akarok parkolni és el akarok menni kocsinélkül valahová. Van hét szabad bérelt parkoló, de az enyém foglalt. Akkor leparkolok az egyikben, de nem mehetek el, mert 15 órakor át kell állnom a saját helyemre,

mert ha nem, megbüntetnek. Lehet ugyan, hogy közben nem szabadult fel, akkor meg hívnom kell a rendőrséget, hogy az illetőt büntessék meg. Vicc, a rosszabbik fajtából, jó sok büntetési kilátással. Cuki.

5. Utoljára, de elsősorban megkérdezném: miért fizetünk autó- és útdát, meg az üzemanyag árában levő magas díjakat? Ezzel kifizetjük azt, hogy az autó utakon közlekedik és közterületi parkolóban áll. Sőt, azt is, hogy további parkolókat létesítsenek (könyörgöm, ne zöldövezetek, játszóterek vagy sportpályák helyén). Bár nehezen, de még elfogadható, hogy kiemelt forgalmú/fontosságú közterületeken további parkolási díjakat szedjenek a hivatalok, de hogy saját lakókörnyezetben, a közterületen levő parkolót bérbe kelljen vevyed, az botrányos. De sajnos törvényesen meg lehet tenni. Ilyenek a törvények, a lakosságért vannak, nem a Hivatalért. Vagy fordítva?

Ha így haladunk, eszükbe juthat, hogy amikor a bérelt parkolónk vagy garázsunk éppen üres, akkor fizessünk valami luxusilletéket, mert a kocsink egy időben két helyet foglal az univerzumban, azt, ahol nincs, és azt, ahol van (mert biztosan nem csak nincs, de van is valahol!). Az ötletet nem védem le, bár lehet, hogy bevezetik.

Mindenképpen megkérném a Tanácsot, hogy ezt azért ne szavazza meg.

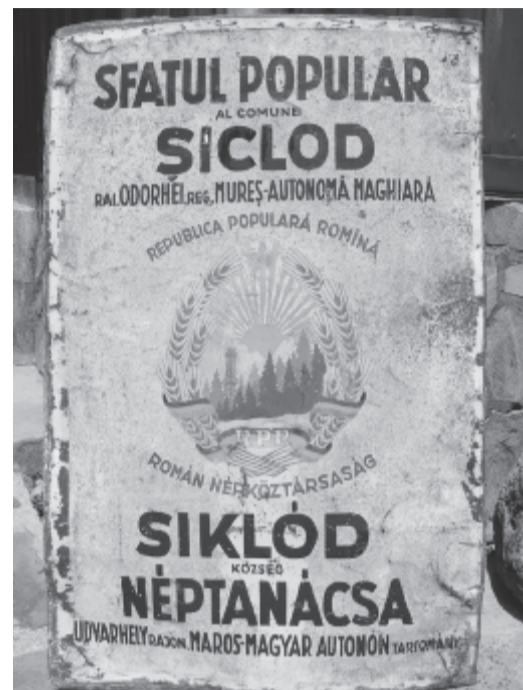
Molnár László

Egy községi néptanács cégtáblájának margójára

Az 1968-as közigazgatási-területi felosztás előtt mi még átértük a Magyar Autonóm Tartomány (1952–1960), majd Maros Magyar Autonóm Tartomány (1960–1968) korszakait, 1968-tól a megyésítést. Utóbbi célja az iparosítás leple alatt a többségiek masszív betelepítése a magyar tömblakosság lakta megyékbe, városokba, nagyközségekbe.

Ennek bizonyítékaként elég, ha belelapozunk a fiatalon elhunyt Varga E. Árpád Erdélyi etnikai és felekezeti statisztikája (1850–1992) 5+1 kötetének bármelyikébe, ahol megyékre, városokra, községekre, falvakra lebontva megtalálod 1850-től szinte napjainkig (1992-ig) a helyi lakosság nemzetiségi, vallási, felekezeti hovatartozását. Ennél részletesebb és megbízhatóbb statisztikát nem is találhatsz.

Idekívánkozok egy korabeli két-nyelvű tábla, a Maros Magyar Autonóm Tartomány, Udvarhely rajon, Siklód községi néptanácsának „cégtáblája”. Nem tudom, hogy az akkori többség toleránsabb volt a mainál, mert nem volt ennyi nemzetiféltő, hóbörgő? Talán ezért utaltam előbb az ez idő alatt megváltozott etnikai összetételre, a masszív betelepítésre, mert a tösgyökeres erdélyi román, magyar, székely, szász, roma, cigány az évszázadok során szokva volt az erdélyi nyelvi, vallási sokszínűséggel. Ők érdekeltek voltak, hogy igyekezzenek egymás nyelvét annyira elsajátítani, hogy az üzletbe betérő anyanyelvén kérhesse a kívánt árut, a műhelybe lépő anyanyelvén mondhatta el, mi baja lehet a javításra bevitt szerkentyűnek. Nem kapta azt feleletként, hogy „nu ințeleg, vorbiți românește”. Érdeklük volt megtartani a vásárlók és a kuncsaftok körét. Nem lehetett bemázol, átfestett utcanévtáblákat látni naponta, pedig kétnyelvűen íródtak. Én még jól emlékszem, amikor 1962-ben az Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen, a Szentgyörgyi István Színművészeti Intézetben és a Művészeti Középiskolában beindult a román nyelvű oktatás. Érdekes módon, itt nem vitatkoznak a többségiek, hogy melyik volt hamarabb, a tyúk vagy a tojás? De arról naponta hallunk, hogy Hargita és Kovászna megyében mennyire hátrányos helyzetbe kerültek. Erről utóbb az államelnök, Klaus Werner Johannis is meggyőződhetett székelyföldi látogatásakor Csíkszeredában. Azért itt elővenném a statisztikai adatokat, hogy a vezető funkciókban lévők közül ki kerül mindig előnyös helyzetbe. Erről nem jelennek meg hivatalos statisztikák.

Közeleg a 100 éves évforduló, amit a többség ünnepként, mi, kisebbségiek siralomként élünk meg, amit nekik is meg kellene érteniük. Bármilyen háborúban, bárhol a világon a győztesek ünnepelnek, a vesztesek gyászolják emberi, anyagi, erkölcsi és mindenféle sérelmeiket. 99 éve várjuk az 1918-as Gyulafehérvári Nyilatkozatba foglalt betartását, egyebek közt a románok teljes jogegyenlőséget és autonómiát ígértek a velük együtt élő népeknek. Ma pedig, ha ígéreteik be nem tartásáért felelősségre próbáljuk vonni, akkor mindenféle irredenta, horthysta, szeparatista jelzőkkel illetnek, ki akarjuk szakítani Erdély szívéből, ebből az ősi román földből az úgynevezett Székelyföldet. Amikor immár 10 éve múlt, hogy nem az általunk választott, hanem a nagyhatalmak által diktált új hazánk, Románia az Európai Unió teljes tagjává, 2004-től a NATO tagjává vált, így a modern kori történetében először szövetségese valamennyi nyugati hatalomnak. Nos, akkor miért az értünk, miattunk lévő aggodalom? Merem remélni, hogy az aggódók is tudatában vannak, hogy az EU-n belül az autonómiának több példája létezik, melyek nem az elszakadást, hanem az illető államon belül maradást jelentik.

Javasolnám, hogy a III. évezred második évtizedének vége felé foglalkozzunk azzal, ami az évszázados együttélésünk alatt nem a gyűlöletet szította, hanem az együttélést tartozást, az egymásra utaltságot jelentette. Merem remélni, hogy a többség is és mi is ismerünk őseink elbeszéléseiből, de akár napjaink eseményeiből is pozitív példákat, melyek hozzásegítenek egymás jobb megismeréséhez, a kölcsönös bizalom elmélyítéséhez, és akkor az együttélés mindnyájunk számára elviselhetőbb lesz. Csupán annyi lenne az elvárás, hogy ha rólunk akarnak nyilatkozni a külföldnek, akkor minket kérdezzenek, és ne helyettünk „fogalmaz-zanak” megtévesztő, hamis állításokat!

Szász Károly nyugdíjas

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők felelősek. Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket. A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket. Címünk: nepujasg@e-nepujasg.ro

Megtalálták a második világháborúban eltűnt USS Indianapolis hadihajó roncsait

Hetvenkét évvel eltűnése után megtalálták a második világháború végén elsüllyedt USS Indianapolis amerikai hadihajó roncsait a Fülöp-szigetek közelében, a Csendes-óceán mélyén – számolt be róla vasárnap a BBC News.

A USS Indianapolis hadihajót a japánok süllyesztették el a Csendes-óceánon. A hajót 1945. július 30-án Guam és Leyte között érte a japán tengeralattjáró torpedóaláhalata, amikor egy titkos küldetésből tért vissza, aminek során a háborúnak véget vető, Hirosimánál bevetett atombomba részzeit szállította egy amerikai katonai bázisra, a Tinian-szigetre. Az amerikai tengerészet történelme során ekkor szenvedte el a legnagyobb emberveszteséget egyetlen támadásban. A fedélzeten tartózkodó 1196 fős legénységből mintegy 800-an éltek túl a katasztrófát. A hajóról azonban nem fogtak semmiféle vészjelzést, ezért mire egy órát véletlenül rábukkant a mentőmellényben sodródó túlélőkre a cápától hemzsegő vízben, már csak 316 embert tudtak kimenteni.

A hadihajó roncsai 5,5 km mélyen fekszenek a Csendes-óceán fenekén. A civil csoport által végzett kutatást a Microsoft társalapítója, Paul Allen vezette. Mivel a hajó mindössze 12 perc alatt elsüllyedt és vészjelzést sem fogtak róla, hosszú ideig rejtély maradt, hogy pontosan hol merült a hullámsírba.

NAVY HISTORY AND HERITAGE GOWNS

Putyin lehetséges utódjai

Dmitrij Medvegyev orosz miniszterelnök, Szergej Szobjanyin moszkvai polgármester és Alekszej Gyumin tulai kormányzó vezeti Vlagyimir Putyin elnök lehetséges utódjainak a Petyerburgszkaja Polityika elnevezésű alapítvány által összeállított „erősrendjét”, amelyet hétfőn közölt a Kommerszant című napilap.

A névsor összeállítói az „utód” fogalmat szélesebb értelemben, nem feltétlenül az elnöki pozíció jövője szempontjából vizsgálták. Elemezték a politikusok sikereit és kudarcait, a velük szemben támasz-

tott társadalmi elvárásokat, nyilvános szerepléseiket, az ellenük folytatott kampányokat, valamint azt, hogy milyen gyakorisággal találkoznak Putyinnal. A szakértők úgy vélik, hogy a top-20-as lista bekerült személyek képezik majd 2018-2024-ben a kormányzó elitet Oroszországban.

Medvegyev 21 ponttal vezeti a listát. A megfigyelők szerint a kormányfőnek sikerült leküzdenie az Alekszej Navalnij ellenzéki politikus korrupcióvádjai miatt kialakult „negatív értékelési dinamikát”. Őt Szobjanyin 19, a korábban elnöki

testőrként szolgáló Gyumin pedig 18 ponttal követi.

A tízes élmezőnybe bekerült Szergej Sojgov védelmi miniszter, Valentyina Matvijenko, a szövetségi parlament felsőházának elnöke, Alekszej Kudrin volt pénzügyminiszter, Anton Vajno, az elnöki hivatal vezetője, a helyettese, Szergej Kirijenko, továbbá Vjacseszlav Vologyin, az alsóház elnöke és Igor Szecsin, a Rosznyefty olajipari vállalat elnöke.

A lista érdekessége, hogy szerepel rajta Ramzan Kadirov csecsen vezető (a 13. helyen) és Navalnij is (a 18. helyen). (MTI)

Romlott Károly herceg megítélése

Diana walesi hercegnő halála 20. évfordulója közeledtével jelentősen romlott egykori férje, Károly herceg megítélése a britek körében egy hétfőn ismertetett felmérés eredményei szerint.

A YouGov közvélemény-kutató intézet által megkérdezettek 27 százaléka véli úgy, hogy a trónörökös rossz hatással volt a monarchiára. 2013-ban még csak 15 százalékuk gondolta így. Harminchat százalék válaszolta azt, hogy a walesi herceg kedvező hatással bír a királyság intézményére, noha négy évvel ezelőtt még 60 százalékuk vélekedett így.

A felmérésből kiderült az is, hogy a britek mindössze 14 százaléka szeretné, ha Károly jelenlegi felesége, Kamilla cornwalli hercegnő, akivel a trónörökös tényként kezelt híresztelések szerint a Dianával töltött házassége előtt és alatt is viszonyt folytatott, királyné lenne a walesi herceg trónra lépése után. A megkérdezettek 39 százaléka a király felesége (Princess Consort) címet találná megfelelőnek, 30 százalék pedig azt szeretné, ha Kamilla semmilyen címet se viselne férje koronázása után.

A Norstat ugyanebben a témában végzett friss felmérése szerint a britek 67 százaléka utasítja el, hogy Kamilla hercegnőből hivatalosan is királyné legyen.

Penny Junor, aki több életrajzi könyvet is írt Károlyról, Dianáról, valamint Kamilláról, a walesi hercegnő halála közelgő évfordulójának tudja be a trónörökös népszerűtlenségét. Diana 1997. augusztus 31-én autóbalesetben vesztette életét Párizsban.

Az eredmények mindazonáltal meglepetésként érték a szerzőt. „Eltelt húsz év, és én azt hittem, teljesen helyreállt Károly hírneve. Sokkal boldogabb, nyugodtabb és magabiztosabb lett, és ezáltal azt gondoltam, népszerűbb is” – idézte őt a The Times című lap hétfőn.

Károly herceg népszerűségének csökkenését támasztja alá az ICM napokban közölt közvélemény-kutatása is, amelyben a megkérdezettek 51 százaléka mellett tette le a garast, hogy II. Erzsébetet ne az uralkodó elsőszülöttje, Károly, hanem a walesi herceg idősebbik fia, Vilmos cambridge-i herceg kövesse a trónon. Károlyt mindössze 22 százalék szeretné uralkodónak. Annak valószínűsége azonban, hogy II. Erzsébet után Vilmos legyen az uralkodó, szinte a nullával egyenlő százalékot jelent.

A brit sajtóban időről időre felröppennek arról szóló hírek is, hogy a 91 éves uralkodó lemondásra készül. Legutóbb pedig olyan pletykákról írtak a tömeglapok, hogy 95 éves korában II. Erzsébet régenssé nevezné ki Károlyt. Udvari források azonban határozottan cáfolták ezt. „Első a kötelesség, első a nép, maradok” – idézték a királynő szavait, emlékeztetve arra, hogy Erzsébet még a 21. születésnapján, 1947-ben mondott emlékeztető rádiós beszédében úgy fogalmazott, egész életét – legyen az akár rövid, akár hosszú – a brit Nemzetközösség népei szolgálatának szenteli.

II. Erzsébet 1952 óta uralkodik, bár feladatai közül egyre többet ad át a királyi család magas rangú tagjainak. Külföldi utakra például már nem vállalkozik. (MTI)

250 éve jelent meg

Ratio Educationis

Kétszázötven éve, 1777. augusztus 22-én hagyta jóvá Mária Terézia királynő a magyar oktatásügy első átfogó rendezését, a Ratio Educationis.

A 18. század közepén a soknemzetiségű Habsburg Birodalom központosított, abszolutista kormányzásában már a felvilágosodás eszméi is érvényesültek, így az a nézet is, hogy oktatással-neveléssel az egyén életkörülményei és a társadalom működése is jobbítható. Mária Terézia az iskoláztatást már nem az egyes vallásfelekezetek ügyének, hanem állami feladatnak tekintette, amelyben az egyházak az állam felügyelete alatt vehettek részt. Mivel a közoktatás felségjognak számított, nem az Országgyűlés alkotta törvény, hanem királyi rendelet szabályozta (az első magyarországi oktatási törvény

csak a kiegyezés után, 1868-ban született meg). A dokumentum teljes címe Ratio educationis totiusque rei litterariae per Regnum Hungariae et provincias eidem adnexas – (Magyarország és a társországok átfogó oktatási-nevelési rendszere), Erdély számára négy évvel később jelent meg hasonló tanügyi rendelkezés.

Az uralkodó 1775-ben bízta meg a bécsi udvari kancellárián dolgozó Ürményi Józsefet a szöveg kidolgozásával, aki több szakember segítségét is igénybe vette. (Kevéssé ismert, hogy a Ratio német nyelven íródott, a kinyomtatott latin változat csak fordítás, a német fogalmazvány azonban már nincs meg.) A Ratio a magyar történelemben először kísérelte meg egységes, központi irányítás alatt álló iskolarendszer létrehozását, az isko-

lák felekezeti jellegének és hagyományos fenntartási módjának megváltoztatása nélkül. Az országot kilenc tankerületre osztották Pozsony, Buda, Besztercebánya, Kassa, Győr, Pécs, Ungvár, Nagyvárad, Zágráb székhellyel, számukat később hatra csökkentették. Az ezek élén álló királyi főigazgatók alá tartozott a tankerület összes iskolája és egy népiskolai tanfelügyelő.

Az iskolák alapszintje a három évfolyamos, egy-, két- vagy háromtanús elemi vagy népiskola volt, s ekkor írták elő először Magyarországon a tankötelezettséget minden hat éves gyermek számára. Ezt követte az öt évfolyamos gimnázium, amelynek első három évfolyama, a kisgimnázium a latin grammatikát, a két évfolyamos nagygimnázium a retorikát és poétikát foglalta magá-

ban. (A kisgimnáziumba csak a tizedik életévüket betöltött, elemi osztályokat elvégzett diákokat vették fel.) A középiskolai képzést két bölcséleti évfolyam fejezte be, ennek sikeres elvégzése után lehetett feljebb lépni az egyetem jogi, orvosi vagy teológiai fakultására. A középszintű tantárgyakat a „hasznosság” szerint csoportosították, így voltak mindenkinek szükséges, egyetemesen hasznos, némelyeknek hasznos tantárgyak. A Ratio a testi nevelés, a játék, a szellemi felfrissülés fontosságát, hasznát is hangsúlyozta.

Az iskolák feladatává tették, hogy minősítsék és rangsorolják a tanulókat, akik félévkor, illetve a tanév végén az összes tárgyban felmutatott eredmény alapján egyetlen összetett érdemjegyet kaptak, classisokba rendezték őket (innen ered a szekunda, mert a rosszabbak nem a prima, hanem a secunda classisba kerültek). A tanítóképzés céljából előírták, hogy a Pozsonyban már működő norma-

iskola intézményét mindegyik tankerület székhelyén meg kell szervezni.

Ugyanakkor a rendelet teljesen mellőzte a magyar nyelv oktatását. A tanítás nyelve (kivéve persze az elemiket) a latin lett, s előírta a német nyelv kötelező tanítását, élő idegen nyelv tanítása ezzel került be először magyar iskolai szabályzatba. Az állam semmilyen szerepet nem vállalt az iskolák fenntartásában, a népiskolák anyagi hátterét a települések, a gimnáziumokét és egyetemekét alapítványok biztosították.

A Ratio Educationis közvetlenül csak a katolikus iskolák tanrendjét szabályozta, mert bevezetését a protestánsok elutasították arra hivatkozva, hogy az iskolákról dönteni csak az azokat fenntartó egyházközösségeknek van joguk. A rendelet ugyanakkor jelentős hatást gyakorolt a protestáns iskolaügyre is, és egészen a 20. századig meghatározta a magyar oktatás- és nevelésügyet. (MTI)

A hirdetés rovartban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ELADÓ Nyárádszentlászlón kétszobás + konyhás parasztház 30 ár telekkel, 45.000 lej. Tel. 0745-229-515. (3061-I)

TÚZIFA eladó. Tel. 0742-318-981. (2881)

TÚZIFA eladó házhoz szállítva. Tel. 0758-548-501. (2952)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0749-837-290. (2879)

ÁFÁS CÉG javak nélkül – tartozása nincs az állam felé – eladó. Tel. 00-36-205-840-842. (Hsz.-I)

ELVESZETT

ELVESZETTEM Kakucs András névre szóló autóbuzsbérletem. Semmisnek nyilvánítom. (3165)

ELVESZETTEM Györfi Paul névre szóló autóbuzsbérletem. Semmisnek nyilvánítom. (3161)

ELVESZETTEM Herman Iolanda Ileana névre szóló autóbuzsbérletem. Semmisnek nyilvánítom. (3170)

MINDENFÉLE

FIATAL ÁLLATORVOST keresek kisállat-praxisomhoz. Jelentkezni a 0740-243-399-es telefonszámon. (-I)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (19009)

HŰTŐK javítása lakásán, garanciával. Tel. 0748-020-050. (2733)

HŰTŐK javítását vállalom lakásán, és eladok hűtőket, fagyasztókat garanciával. Tel. 0722-846-011. (3071)

AUTOMATA mosógépeket javítok. Tel. 0755-825-502. (3116)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szúnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (3171)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk a nagyteremei születésű **TAKÁCS FERENCZRE** halálának 10. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (3162)

Fájó szívvel emlékezünk id. **MÁTIS KÁROLYRA** halálának első évfordulóján. Emlékét szívünkben örökké őrzük. Pihenése legyen csendes, emléke áldott! Szerető családja: felesége, Éva, lánya, Évici, fia, Öcsi, menyé, Tünde és unokái. (3166)

Nem az a fájdalom, amitől könnyes lesz a szem, hanem amelyet magunkban hordozunk egy életen át némán, csendesen.

Panaszszó nélkül, befele könnyeztél, búcsúszó nélkül örökre elmentél. Szemünkben könnyel, szívünkben örök fájdalommal emlékezünk életünk legszomorúbb napjára, augusztus 22-ére, amikor 14 éve a kegyetlen halál elragadta a drága jó gyermekünket, **INŢA IOAN FRANCISCOT**.

Csendes és zavartalan legyen pihenésed, mint amilyen áldott marad számunkra emléked. Emlékét őrzik bánatos szülei, testvére, Jóska és családja. Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyetlennel. Nyugodjál békében! (3084-I)

Megpihenni tértél, a fájdalmat elhagyva, melyet reménykedve viseltél magadban. Kegyetlen volt a sors, hamar elvett tőlünk, de a szíved itt maradt közöttünk. Fájó szívvel emlékezünk a folyfalvi ifj. **VÓNIA MÁRTONRA** halálának harmadik évfordulóján. Emlékét szívünkben őrzük. Felesége, Irma, fia, Attila és lánya, Tünde. (3167)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, anyós, nagymama,

id. **BENKŐ ZSUZSANNA**

szül. Kacsó

szíve életének 92. évében augusztus 19-én megszünt dobogni. Végső búcsút augusztus 21-én vettünk tőle Madridban. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (3175-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Dr. **DOMOKOS LAJOS** egyetemi tanár elhalálozásának alkalomával őszinte részvétet kíván régi baráti szeretettel prof. dr. Dienes Sándor. (3145-I)

Megrendült szívvel vettem tudomásul volt kollégám, dr. **DOMOKOS LAJOS** elhunytát. Őszinte részvétem Klárikának és gyermekeinek. Emléke legyen áldott! Both Juliánna és családja. (3153)

A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem Gyógyszerészeti Karának oktatói szomorúan értesültek dr. **DOMOKOS LAJOS** egyetemi tanár elhunytáról.

Magas szakmai tudással oktatta a gyógyszerészeti mikrobiológiát gyógyszerésznemzedékek egész sorának. Emlékét mindörökké megőrizzük!

Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. (3160-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönjük mindazoknak, akik drága halottunk, **ISTVÁNFI ENDRE** temetésén részt vettek, fájdalmunkban osztoztak, gondozták, betegségében ápolták, enyhítettek fájdalmán és sírjára virágot helyeztek. A gyászoló család. (3169-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagypapa, testvér, apatárs, jó szomszéd, rokon, barát, volt munkatárs, a székellybői születésű

GYÖRFI ÁRPÁD
szovátai lakos

életének 76. évében türelemmel viselt szenvedés után augusztus 20-án elhunyt. Temetése ma, augusztus 22-én 14 órakor lesz a szovátai református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (3150-I)

ETV
ZEBRA
HÉTFŐN 20 ÓRÁTÓL

SOS Bolyai Sportpálya

Támogassa adományával a Bolyai Sportpálya felújítását!
Bankszámlaszám:
RO75PIRB2800700326002000

Szolgáltatás – üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.)

AUTÓSZERELŐ KFT. SZERELŐT alkalmaz hosszú távra. Fiatal, dinamikus személyt keresünk, nagy szakmai tapasztalat nem kötelező. Érdeklődni a 0744-178-458-as telefonszámon. (3058-I)

A BELTRAND AUTÓMOSÓ SZEMÉLYZETET alkalmaz, férfiak és nők is jelentkezhetnek. Tel. 0740-393-060, 0265/223-902. (sz-I)

ALKALMAZUNK tapasztalt ELÁRUSÍTÓNŐKET, lehetnek nyugdíjasok vagy munkaképes betegnyugdíjasok is. Tel. 0747-492-400. (3114)

REKLÁMCÉG a műhelyébe ügyes kezű MUNKÁSOKAT alkalmaz. Érdeklődni a 0744-523-288-as telefonszámon. Önéletrajzokat az office@mrgift.ro címre, vagy a Mr. Gift üzletbe várunk. (19240)

ALKALMAZOK B+C kategóriával rendelkező, külföldi fuvarozásban tapasztalt GÉPKOCSIVEZETŐT 7,5 tonnás teherautóra. Szükséges a tachográfkártya + atesztát. Tel. 0724-396-513, 8-21 óra között. (-I)

BÁROSLÁNYT alkalmazunk. Tel. 0771-652-682. (19190-I)

A marosvásárhelyi **EUROPA PANZIÓ** alkalmaz KONYHAI MUNKÁST, RECEPCIÓST, PINCÉRSEGÉDET. Érdeklődni a 0745-059-968-as telefonszámon. (3117)

A marosvásárhelyi **WESTJOBS CÉG** TELEFONOS ÜGYFÉLSZOLGÁLATI (Call Center) MUNKA-TÁRSAT alkalmaz. Feladatkör: a beérkező és kimenő hívások kezelése, az ügyfelek pontos, szakszerű tájékoztatása, a tevékenységhez köthető adminisztrációs feladatok ellátása. Jelentkezz önéletrajzoddal: cv@westjobs.eu (sz.-I)

MAROSVÁSÁRHELYI FUVARÓZÓCÉG 40 t-ás kamionra SOFŐRÖKET alkalmaz uniózni, osztrák-német kapcsolatot, fizetés 1800-2000 euró. További részletek a 0744-567-226-os telefonszámon. (3118-I)

A VILA BRAN CLUB (Töröcsvár, Brassó) alkalmaz SZAKÁCSOT, SZAKÁCSSEGÉDET, PINCÉRT, BÁROST, MOSOGATÓT és SZOBALÁNYT. Tel. 0722-268-866. (60148)

A VILA BRAN CLUB (Töröcsvár, Brassó) alkalmaz gyermekek számára ANIMÁTOROT. Tel. 0722-268-866. (60148)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (18422)

KORONKÁBA, LAKATOSMŰHELYBE hosszú távra alkalmazunk LAKATOSOKAT és SEGÉDMUNKÁSOKAT. Az önéletrajzokat augusztus 28-áig lehet benyújtani Koronka 395/S szám alatt. Tel. 0744-617-582, 9-15.30 óra között. (19242)

radio.kptv.ro
KPTV
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro

A Népújság
hirdetési irodájában
felveszünk
APRÓ-
HIRDETÉST
a kolozsvári
SZABADSÁGBA,
a csíkszeredai
HARGITA NÉPÉBE,
a sepsiszentgyörgyi
HÁROMSZÉKBE
és az aradi
NYUGATI JELENBE.

A híres, jövőbe látó KLARA gyógyító és javasasszony segíteni tud Önnek abban, hogy élete jóra forduljon. Kötéseket, átkokat old fel, kibékíti a szétesett családokat, cégeket ment meg a csődtől, sikert visz a házhoz és nyereségessé teszi a vállalkozást, elűzi a szerencsétlenséget, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, meddőség, depresszió, egyéb betegség esetén, sikert hoz a szerelembe. Minden problémáját megoldja, az eseteket diszkrécióval kezeli.
Köszönetnyilvánítások: a vásárhelyi Marina köszöni Klarának, hogy férjét kigyógyította az alkoholizmusból; Corina Bukarestben kétévi különélés után kibékült kedvesével; Németországban Klaus ismét feleségével él, és sikeres üzletember lett; Ferenc Olaszországban kigyógyult a depresszióból, 7 év után megnősült; Constantin Kolozsváron újra a családjával van; Cristian Nagyváradon összeházasodhatott szerelmével; az amerikai George sikeres vállalkozás tulajdonosa.
Hívják bizalommal, Klara asszony 100% garanciát vállal munkájáért.
Tel. 0755-270-381. (Fizetett hirdetés: mp.)

A Siletina Impex – Helyi Közszállítási Vállalat Rt.

személyzetválogatást szervez autóbuszsofőri állások betöltésére

Követelmények:
– D kategóriás jogosítvány
– személyszállítási engedély (atestat)
– legkevesebb két év tapasztalat személyszállításban

A kérvények önéletrajzzal, a jogosítvány, illetve az engedély, a végzettséget igazoló iratok másolatával, esetleges ajánlással a cég Marosvásárhely, Béga utca 2. szám alatti titkárságán nyújthatók be hétfőtől péntekig 9–15 óra között.

Bővebb felvilágosítás a 0265/269-077-es telefonszámon.

A Mureș Insolvency SPRL, az újrászerveződés alatt álló adós Foraj Sonde Rt. csődbiztos nyilvános árverést szervez a következő javak értékesítésére:

1. – F 320 típusú fűróberendezés – kikiáltási ár 2.600.000 USD+héa. A fűróberendezés alkotórészeinek teljes listája a www.unpir.ro, a www.smdamures.ro és a www.olx.ro weboldalon és a csődbiztos székhelyén – Marosvásárhely, Gh. Avramescu u. 4. sz. – tanulmányozható.

2. Telkek Nagyvernyében (Selgros környéke), három egymás mellett, összesen 85.000 négyzetméteres parcella (40.000, 42.500 és 2.500 m²), kikiáltási ár 2.765.713 lej.

A nyilvános árverésre augusztus 29-én 13 órától kerül sor a csődbiztos székházában, és hetente péntekenként megismétlik, ugyanabban az időpontban, a javak értékesítéséig. Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a feladatfüzetet, kifizetik a kikiáltási ár 10%-át képező garanciát és a részvételi díjat 24 órával az árverés kezdete előtt.

Bővebb felvilágosítás a csődbiztos 0265/269-700, 0745-146-096, vagy az adós 0736-444-657-es telefonszámán.

SZÉKELYUDVARHELYI
NEMZETKÖZI
KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR
2017. szeptember 28 - október 1.
Városi sportcsarnok

tárg de toamnă
ŐSZI VÁSÁR
25 éves

Borfesztivál
Székely Termékek Fesztiválja
Fogyasztási cikkek
Autók
Koncertek, néptáncok, lacikonyhák

Ajánlatunkért jelentkezzen
szeptember 15-ig!

Szervező:
Prima Press Kft., Székelyudvarhely
Telefon: 0266-218112
oszivasar@oszivasar.ro, www.oszivasar.ro

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

GUTENBERG KÖNYVESBOLT
KIEMELT AJÁNLATA

Bedő Imre: FÉRFIENERGIA
280 oldal, ragasztókötétt puhatáblás

„Hová tűntek a férfiak?” kérdezik lépten-nyomon nők és férfiak egyaránt. Ma már tudósok, kutatók jelzik, hogy ez a nyugati világ egyik legsúlyosabb problémája... Ez a könyv támpontot ad nemcsak ahhoz, hogy miért jutottunk ide, hanem a férfiaság gyökereihez, a férfivá válás lépéseire és ahhoz is, hogy a ma oly divatos külsőségek helyett mi tesz valakit valóban férfivá, aki valódi társa lehet a nőnek, példaképe, mintája a gyerekeknek.

A könyv megvásárolható 20%-os kedvezménnyel a Gutenberg Könyvesboltokban!

Gutenberg Könyvesboltok
10–25%-os kedvezménnyel ajánljuk a Gutenberg Kiadó és a Pallas-Akadémia Könyvkiadó könyveit.
Nyitva tartás: hétköznap 8⁰⁰–20⁰⁰, szombaton 9⁰⁰–15⁰⁰.
Cikszerecs: Petőfi utca 4. sz., tel.: 0266–316 798 ☎gutenbergkonyvesboltcikszerecs
Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0266–214523 ☎gutenbergkonyvesboltsekefyudvarhely
Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0265–250491 ☎gutenbergkonyvesboltmarosvasarhely

Díszvendég
NYÍREGYHÁZA
Városa

2017. AUGUSZTUS 18 - 27.
Kiszívjuk a várost!

KoncertForgatag * Családi programok
Szféra * Marosvásárhelyiek Világtalálkozója
Verbunkverseny * Borudvar * Gasztrószarok
Civil szarok * Keréksztal-beszélyezések
Színházi Forgatag * KiállításForgatag
Egészségforgatag * SportForgatag
Téka Forgatag * Városnéző túrák

FORGATAG.RO FACEBOOK.COM/FORGATAG

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

REGISZTRÁLJON

A MAGYARORSZÁGI VÁLASZTÁSOKRA!

 regisztracio.ro

TEL.: 0800-444-666

Minden magyar állampolgár szavazhat, aki előzőleg regisztrált.
Ha adataiban változás történt, jelentse be!

 EUROTRANS
alapítvány

MCA Health Care
CENTRU MEDICAL
EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT - ORVOSI LABORATORIUM

Tel. 0365-882.747
MAROSVÁSÁRHELY, A. P. UR. 115 SZ. 6000 KLÁFY

Orvosi szakvizsgálatok a hajtási jogosítvány megszerzéséhez vagy megújításához

Vizsgálatok programja: munkanapokon 14 órától

Az orvosi vizsgálat díja: **90 lej** / A gépjárművezetői engedély szakvizsgálat díja: **40 lej**

 www.facebook.com/McaHealthCare
www.health-care.ro

STOP

Magazin agro-tehnic
SURTEC
Agrár-technikai áruház

AHOL AZ ÉPÍTŐANYAG-VÁSÁRLÁS ÉLMÉNY!

A SURTEC MŰSZAKI BARKÁCSÁRUHÁZ MEGNYITOTTA A MEGYE LEGNAGYOBB, LEGMODERNEBB ÉPÍTŐANYAG-LERAKATÁT ÉS MEZŐGAZDASÁGI SZAKBOLTJÁT CSEREFALVÁN.

Áruválasztékunkban kínálunk szinte mindent, ami a házhoz az építkezésekhez szükséges az alapoktól a tetőig, a legismertebb gyártók termékeit.

Mezőgazdasági szakboltunk széles választékával áll a kistermelők és farmgazdaságok rendelkezésére.

Házhoz szállítást biztosítunk!

www.surtecagro.ro

Nyitvatartás:
hétfő-péntek: 07:00-től 19:00 óráig
szombat: 07:00-től 15:00 óráig
cím: Cserefalva 115 sz.
telefon: 0365/710-154
0756/082-528
e-mail: stejeris@surubtrade.ro